Ժ. ՏԱՐԻ 2947 — ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 19 ՏՐԻ ՆՅ86 — 27 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1893 — 1 ՃԵՄԱԶԻԼ ԱԽԸՐ 1311 — ՇԱԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՆՈՅՄ. 27/9 ԴԵԿՏ. 1893

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆՔ

ԻՐԵՐԱԿՐԹՈՒԹԻՒՆ ՈՒՍՈՒՑՉԱՑ

Համամիտ ենք Պէրպէրեան էֆ.ի հետ թէ ուսուցչաց իրերակրթութիւնը լաւ բան մ՚է. Ընդհանրապէս կ՚ընդունինք նաեւ թէ Ուսուցչական ժողովներն օգտակար հաստատութիւն մ՚են։ Եւ կը կարծենք թէ Մամուրեան էֆէնտին ինքն ալ չուրանար այս ընդհանուր նախադասութիւնները. Բայց թէ ա՛յն Ուսուցչական ժողովը որ այս տարի տեղի ունեցաւ՝ ո՛ր աստիճան ուսուցչական ժողով էր, և ո՛ր աստիճան իրերակրթական, այս մասին կարծիքները կրնան զանազանիլ. Միտքերը չինելու համար նեթէ գրուած մը կարդալ բաւ էր, այս գործ լրագրերու և հանդէսներու միջոցաւ ալ կրնար կատարուիլ. Բայց եթէ գաղափարներու շփումէն ու բախումէն լոյս կը սպասուէր, ինչպէս կարելի էր որ այս շահեկան գործողութիւն տեղի ունենար այնպիսի ժողովոյ մը մէջ ուր՝ նախ՝ ժողովական չկար, և երկրորդ՝ վիճաբանող չկար։ Մայրաքաղաքիս ուսուցչական մարմինն այնքան անտարբեր գտնուեցաւ ուսուցչական ժողովոյն նկատմամբ, որ թէպէտ մերայնոց պոլսական շատ մը գործերուն վրայ զարմանալու կարողութիւնը կորուսած ենք այլ եւս, բայց մեք եւս զարմացանք այսչափ անտարբերութեան համար։ Ամենէն կանոնաւոր ժողովականը Պէրպէրեան էֆ.ն էր։ Նուէթոց կարգ և բանաձեւեր պատրաստողը Պէրպէրեան էֆ.ն էր։ Անոնց վրայ վիճաբանող երկու կամ երեք անձերուն մէջ եւս առաջին և վերջին Պէրպէրեան

[illegible]

սախօսի դեր կը կատարէին, միւսներն ալ ունկնդրի. Բայց չի կրնար ըսուիլ թէ վիճաբանութեամբ գաղափարներն իրարու ընդհարեցան, և անոնց բախումէն լոյս ծագեցաւ, ու դեռ չգիտեմ ինչեր եղան։ Այս տեսակ չողչողուն հրախաղեր կամ բառախաղեր ինչո՞ւ չվերապահել գար․․ գարուն, յուսալով որ մինչեւ այն ատեն ուսուցչական մարմինն ինք կը սովրի գնահատել ուսուցչական ժողովի առաւելութիւնները, կը վարժուի սերտելու օրակարգի խնդիրներն, և քիչ շատ վիճաբանութեան պէս բան մը կը կատարէ, ամեն ոք իւր ընթերցումներուն և փորձառութիւններուն արդիւնքը բերելով մէջտեղ դնելով։ Եւ երբ ուսուցչական մարմինն ինք համամիտ ըլլայ ուսուցչական ժողովներու օգտակարութեան վրայ, այն ատեն հարկ չի մնար զարմանալու այլոց տարաձայնութեան վրայ։ Առ այժմ, Կ. Պոլսոյ իբր 150 ուսուցչաց միայն 20 կամ 40ին ներկայութեամբ կատարուած այն գումարումները զորս այս տարի տեսանք՝ կը ցուցնեն թէ Պէրպէրեան էֆ.ի երեկուան գեղեցիկ յօդուածն աւելի կ՚ուղղուէր Գոլսեցի վարժապետներու դէմ՝ քան Իզմիրցի վարժապետին դէմ։ Բ. Փ.

ՊԱՇՏՕՆԱԿԻՑԻ ՄԸ ՀՈԳԱԾՈՒԹԻՒՆՔ

Պաշտօնակից մը շատ հոգ կ՚ընէ որ մի՛ գուցէ Արեւելք հակասութեան մէջ ինկած ըլլայ՝ երկու-երեք տարի առաջ Հիւանդանոցի վրայ կերպ մը և հիմակ ուրիշ կերպ գրելով։ Կ՚երեւի թէ մեք այս խնդրոյ մէջ ա՛յն աստիճան լեզունիս փոխեր ենք որ եթէ ասկէ ետքն ուրիշ գաս մը ստանձնենք, կամ եթէ ուրիշ հաստատութիւն մը պաշտպանենք, ո՛չ մեզի հաւատ ընծայող պիտի չգտա-

[illegible]

Նպատակին չէ ծառայած և օգտակար հաստատութիւն մը չէ եղած. թէ Հոգաբարձուք միայն շուկայի գործէ կը հասկնան, և Հիւանդանոցի մատակարարութիւնն իրենց համար գոց գիրք մ՚է», ևն։

Մեք այն ատեն ի՞նչ ըսինք ձեր այս թշնամական հրատարակութեանց դէմ.

—Զէ թէ գողութեան և անհաւատարմութեան համար վռնտուած պաշտօնեաներու խօսքին յենլով, այլ պատմական իրողութիւններու, վիճակագրական թուանշաններու կրթնելով, ցոյց տուինք թէ շրջանէ ի շրջան, տարուէ տարի, պակսած է մեռելոց համեմատութիւնն և աւելցած է բուժուածներու համեմատութիւնը. թէ տարուէ տարի աւելցած է և կ՚աւելնայ Հիւանդանոց գիւղ պանդուխտներու թիւը. թէ որբերն և ծերերը խոնարհ եւ նաֆ ընտանիքներու մէջ եղածին պէս կը նայուին հոն. թէ ո՛չ ուրեք Ազգին դրամի 100ին 100 կ՚արդիւնաւորի, բայց Հիւանդանոցի համար եղած ծախքեր մեծագոյն մասամբ բարեգործութեան մը ծառայած են իրօք. թէ Հիւանդանոցն, ո՛րքան ալ պակասութիւններ ունենայ տակաւին, անցեալին բաղդատմամբ աւելի աղէկ վիճակ ունեցած է վերջին տարիներս. թէ հրաժարեալ Հոգաբարձուք իրենց նախորդներէն աւելի արդիւնաւոր եղած են, և երկարամեայ մատակարարութեամբ, մեծ փորձառութիւն ստացած են, և անձամբ կամ Օժանդակ Մասնախմբին աջակցութեամբ, չեն դադրած հսկողութիւն ի գործ դնելէ, ևն։

Այս մասք մեր հրատարակած իրողութեանց և թուանշանաց երկար շարքն, ինչպէս գիտէք այն առաւելութիւնն ալ ունեցաւ որ ամեն անգամուն անպատասխանի մնաց ձեր կողմէ։ Դուք ցոյց տուիք թէ գործ չունեիք իրողութեան, չօշափելի դէպքի, հաշիւի, բաղդատութեան հետ, այլ կը հաւաքէիք միմիայն իրարու դէմ գրգռուած մեծ և փոքր պաշտօնեաներու զրոյցներովն ու բամբասանքներովը։ Մեզ համար խնդիրն աւելի նուիրական էր. Մեք գործն աւելի վերէն նկատեցինք, և խղճի մտօք ուսումնասիրութիւն մ՚ըրինք անցելոյն և ներկային վրայ, եզրակացնելով թէ Հիւանդանոցը մեր ցոյց տուած կարգ մը կէտերու վրայ տակաւին կրնայ բարւոքիլ, բայց ո՛չ միայն ապերախտութիւն այլ և անխոհեմութիւն է անցելոյն վրայ իրագործուած բարեփոխումն անտեսել, և վհատեցնել այն բարւոքման անձնուէր և բարեսիրտ գործիչները։

Հիմակ, հա՞րկ է ըսել թէ այս մասք մեր գրած «երկար բարակ» յօդուածներէն և ո՛չ մէկուն ետ կ՚առնունք. Ազգային հաստատութեանց մէջ քոնդրոլի պակասութեան վրայ մեր այս օրերս գրած յօդուածներուն և Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան ի պաշտպանութիւն երկու-երեք տարի առաջ մեր գրածներուն մէջ ո՛չ մէկ կէտի վրայ հակասութիւն կարելի է հաստատել։ Եթէ այնքան համոզուած էք թէ Արեւելք կը հակաւէ, ձեզ ուրիշ բան չի մնար բայց եթէ դէմ առ դէմ ձեր էջերուն մէջ շարել տալ Արեւելքին առաջուան գրածներն և արդի գրածներն, (ինչպէս կ՚ընեն Փարիզի լրագիրք, երբ հակասութիւն մը նշանակել ուզեն,) և այն ատեն խնդիրը կը վճռուի։

Եւ իրօք, հիմակ ի՞նչ կ՚ըսենք մեք։ Իբրեւ անհերքելի սկզբունք կը դնենք թէ ազգային ամեն հաստատութեան մէջ զեղծում կրնայ մուտ գտնել եթէ պաշտած քոնդրոլ չըլլայ։ Այս սկզբունքէն կը հետեւցնենք որ եթէ Ս. Փրկչի Հիւանդանոցին մէջ ալ օրինօք նախատեսուած քոնդրոլն ի գործ չդրուի, պաշտօնեայք կը զեղծանին, մանաւանդ որ՝ ելմտացոյցի անձկութեան պատճառաւ և գործին բնութեան բերմամբ՝ այս պաշտօնեայք իրենց տեսակին մէջ ամենէն յարմարներն և անսագիտները չեն միշտ. Օրինօք նախատեսուած քոնդրոլի մարմինն Հոգաբարձութիւնն է։ Եթէ Հոգաբարձութիւն մը պէտք է, հարկ է ունենայ օրինական թիւն, իւր պաշտօնը լիովին ի գործ դնել կարենալու համար։ Բայց եթէ կը սպասուէր որ Հիւանդանոցն առանց քոնդրոլի ալ աղէկ ըլլար, ուրեմն Հոգաբարձուի պաշտօնն աւելորդ է։ Թող ուրեմն Պատրիարքարանի Օրէնքէն ջնջուին այն յօդուածներն որք կը վերաբերին Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան։ Այս է մեր հայեցք։ Ո՞ւր է հակասութիւնն այս հայեցքին և այն պատասխաններուն մէջ զորս տուինք Հիւանդանոցի վրպարտիչներուն։

Եւ որ աւելին է, մեք երկու-երեք տարի առաջուան այն «երկար բարակ» յօդուածոց շարքին մէջ ալ, որոց այն քան պերճախօս լռութեամբ մը պատասխանեցաւ հակառակ կողմէն, ո՛չ միայն չէինք ծածկած Հիւանդանոցի պէս բազմաճիւղ մատակարարութեան մը պէտքերն ու թերութիւններն, այլ և յստակապէս մատնանիշ ըրած էինք զանոնք, և անգամ մը, 10 յօդուածէ բաղկացեալ ուսումնասիրութիւն մը խնդրոյն այս մասին նուիրեցինք առանձինն։ Բայց մեր գաս շատ որոշ էր այն ատեն, և շատ որոշ է այսօր ալ։ Արդի պակասութիւնք մոռցնել պէտք չէ տալ մեզ առաջուան աւելի մեծ խեղճութիւններն, երբ Հիւանդանոցը ճըշմարիտ փորձանք մ՚եղած էր Ազգին գլխուն և Պատրիարքարանի գլխուն. երբ Հիւանդանոցի աննկրքուրներն Ազգ. Վարչութեան ժողովականները կը պաշարէին. երբ Հիւանդանոցի պէտքերն օխա մը, կէս օխա բան գնելով կը հայթայթուէին, պատապարելոց թիւն հիմնուելին հազիւ կէսն ըլլալով. երբ հիւանդներ, որբեր, ծերեր, անկարներ, ետ կը դարձուէին Հիւանդանոցի դռնէն՝ Ազգը չի կրնար նայիլ ըսելով, կամ խմբովին դուրս կը հանուէին ու փողոցները կը ձգուէին. երբ հիւանդներն ոչ թէ հիմակուան պէս հինգ բժիշկով կը դարմանուէին և երեք դեղագործով, այլ ընդ ամենայն միակ դեղագործ մը թէ՛ բժիշկի և թէ դեղագործի պաշտօն կը վարէր, կամ երբ օրերով առանց դեղի կը թողուէին հիւանդներն, ևն. ևն։ Այս խեղճութիւններն յիշելու կարող մէկը չի կրնար գոհութեամբ չհաստատել հրաժարեալ—կամ հանգուցեալ—Հոգաբարձուներուն օրով մուտ գտած զգալի բարւոքումն և յառաջդիմութիւնն։ Եւ սիրտը բուխ մէկը, Հիւանդանոցի պէս մարդասիրական հաստատութեան մը ճշմարտապէս բարեգործ մէկն, որպէս զի մի՛ գուցէ այն յոռի շրջանները վերադառնան, անշուշտ փափաքող կ՚ըլլայ որ հսկող աչքեր չպակսին Հիւանդանոցին վրայէն, որ Հոգաբարձութիւն անուանական մարմին մը չդառնայ, և ազգ. վարչական մարմինք անտարբերութեամբ չվարուին այս մեծ հաստատութեան հետ։ Ահա՛ այս կէտին զգալման արդիւնք էին և են մեր յօդուածք, ինչպէս ուշիմ և անկողմնակալ ընթերցողք հասկցած են արդէն։ Բ. Փ.

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԲՆԱԿԱՆ ՍԵՆԵԱԿՆԵՐ

Երզնկացի երկու եղբայրներու յաջողութեան լուրը կը հաղորդուի մեզ։ Մին, Շարա Ղազանճեան, վերջերս Կայս. Իրաւագիտական Վարժարանէն յաջող քննութեամբ առաջին վկայական ընդունելով, իւր գաւառն, Երզնկա, դարձած է իրաւագիտական ասպարէզին մէջ մտնելու համար։ Իւր կրտսեր եղբայրն, Արամ, Կայս. Գեղարուեստից վարժարանի Բ. տարւոյ աշակերտներէն է, ուր արդէն փայլուն քննութիւն անցուցած է նկարչութեան և արձանագործութեան ճիւղերուն մէջ, և միանգամայն ուսանող ըլլալով Պրուսայի շերամաբուծական վարժարանին մէջ, ինչպէս անցեալ օր ընթերցողք տեսան ընթացաւարտներու պաշտօնական ցուցակէն, վերջին քննութեան մէջ յաջողած է շերամագործի վկայական առնուլ և մանրադէտ գործի մ՚ալ իբրեւ մրցանակ։ Այս երիտասարդն եւս կը մտադրէ իւր երկիրն երթալով ամառն հոն շերամաբուծութիւն ի գործ դնել, և ձմեռները դառնալով Կ. Պոլիս, շարունակել իւր գեղարուեստական ուսմունք։ Տեղագրութեան ծանօթներ գիտեն թէ Երզնկայի գաւառն հաշակաւոր է իւր թթաստաններով և անկուտ ընտիր թութով։ Շահեկանութենէ զուրկ չէ յիշել թէ Նոյն իսկ Մեծն Ներսէս Հայրապետի դպրոցին մէջ և համանուն վանքին հողերուն վրայ տնկուած պատկառելի թթենիներէն ծթ. դարու վերջին տարիներուն մէջ Բաղդասեան դրութեամբ մետաքս յառաջ պիտի բերեն Պրուսայի վարժարանին ընթացաւարտք։ Զգալի յառաջդիմութիւն արդարեւ։

ՎԵՐԲԵՐԱՆԱՑԱՐ Ի Ս. ՅԱԿՈԲ

Ի Գալըը Ջէշմէ Ս. Յակոբայ վանուց մէջ հնտախտէ վարակեալ անձերէն՝ Հոկտ. 16էն մինչեւ Նոյմ. 26՝ մինչ ժամը 6, ընդամենն ընդունուած են 114 հոգիք, որոց 27ը մեռած, 29ը կատարեալ առողջանալով մեկնած և 58 տակաւին դարմանի ներքեւ կը գտնուին։

Մանրամասն ցուցակն եւս հրատարակութեան պիտի տրուի։

ԲԱՂԱԲԱԿԱՆ

ՖՐԱՆՍԱ. —Նախարարական տագնապն որ ամիս-մասն օր տեւեց այս անգամ՝, կատարելապէս անտարբեր թողուց Ֆրանսան։ Ալ Ֆրանսացիք վարժուեցան այն իրողութեան թէ նախարարութեանց կեանքն ամիսներով ու շաբաթներով կը հաշուի ներկայ դրութեան ներքեւ ու ո՛չ թէ տարիներով։ Քիչ մը մուգ գոյնով հանրապետական մը տեղի կուտայ քիչ մը բաց գոյնով հանրապետականի, կամ փոխադարձաբար։ Բայց և ո՛չ մին կը յաջողի խոստացեալ տեւականութիւնն, յարատեւութիւնն և անսագիտ ուղղութիւնն հաստատել։ Այս հասկցուած ըլլալով, սեղանաւորք, վաճառականք, գործի մարդիկ ուշադրութիւն անգամ չեն դարձներ բանին։ Գիտեն թէ խորհրդարանական կացութիւնը ծովուն ալիքներուն պէս շարժուն է, և գլուխնին չեն ճաթեցներ իւրաքանչիւր գալով եկող Նախարարութեան նշանակութիւն մը, մեկնութիւն մը տալու, կամ ենթադրութիւններ ընելու թէ անոր օրով գործերն ի՞նչ ընթացք պիտի առնուն։

ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ. —Հունգարիոյ դատական գործոց Նախարարը, քաղաքային պարտաւորիչ ամուսնութեան օրինագիծը մատուցանելով Երեսփ. Ժողովոյն, ըսաւ. «Այս օրէնքին հարկն զգալի եղած է՝ վերջ տալու համար այն դժուարութեանց որք յառաջ կուգան կրօնային դաւանութեանց տարբերութենէն։ Հարկն զգալի էր օրէնքով մը հաւասար իրաւունք տալու տարբեր դաւանութեանց՝ կրօնային ներողամտութեան հիման վրայ։ Այս օրէնք համաձայն է քաղաքացեաց հաւասարութեան գաղափարին, Եկեղեցւոյ ազատութեան գաղափարին, և Հունգարիոյ մէջ մեր ազգային գոյութեան սկզբունքներուն։» Նախարարն ապա ցոյց տուաւ թէ քաղաքային ամուսնութիւնը պարտաւորիչ ընել, առանց կրօնային ամուսնութիւնը խափանելու, ամենէն յարմար ձեւն է հակառակ իրաւունքներն և շահերն հաշտեցնելու։ Ցոյս յայտնեց որ կաթոլիկ կղերն այլ եւս դժուարութիւն չի յարուցաներ։ Երբ օտարահպատակ մը ուզէ կարգուիլ Հունգարիոյ մէջ, պարտի ապացուցանել թէ իւր երկրին օրինաց համեմատ իւր Հունգարիոյ մէջ կնքել ուզած ամուսնութեան բան մը հակառակ չէ։ Հունգարիոյ քաղաքային իշխանութիւններն որոց առջեւ կրնայ արձանագրել տալ իւր ամուսնութիւն, ցուցուած են օրէնքով։ Իսկ միճառահպատակ մը որ ուզէ կարգուիլ օտար երկրի մէջ, հարկ անհրաժեշտ է որ աւստրիա-հունգարական պաշտօնարանի մը առջեւ արձանագրել տայ իւր ամուսնութիւն, որպէս զի վաւերական ճանչուի ապագային։

ԿՐՕՆԱՑԻՆ ԿՐԹՈՒԹԵԱՆ վրայ Հունգարիոյ կրօնական և կրթական Նախա-

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»-Ի (101)

ԺԻՒԼ ԼԵՌՄԻՆԱ

ՓԱՐԻԶԻ ԳԱՅԼԵՐԸ

ՄԱՍՆ ԵՐՐՈՐԴ

ԿԱՐՄԻՐ ԱՏԵԱՆԸ

—Ձեմ հասկնար։ Խնդրեմ բացատրեցէք։

—Այսօրուընէ սկսեալ միասին պիտի փնտռենք··· ի՞նչ ունիմ երեսնուդ զարնելու. սա միայն որ, ինչպէս դուք ալ ըսիք, շատ թեթեւօրէն ընդունեցիք այս անյուսալի դէպքը, բախտը որ երկինքէն կիյնար կամ դժոխքին խորքերէն դուրս կ՚ելլէր··· Պէտք է գիտնանք — կը տեսնէք որ յօգնակի կը խօսիմ — թէ այս ամենուն մէջ անգիտակցաբար խաղալիկ չէ՞ք եղած գձուձ դաւի մը. թէ չ՞սպառնար ձեզ վտանգ մը, զոր չէք կրնար նախատեսել։ Ես ձեռք կ՚առնեմ այս գործը··· և պիտի տեսնենք թէ իմ փորձառութիւնս ի դերեւ պիտի ելլէ՞ սա Մանքալին պէս ճարպիկ աւազակներու կողմէ··· Ա՛հ, ուզեց շատ նրբամտութեամբ խաղալ մեզ հետ. կը տեսնե՛նք, կը տեսնե՛նք։

Կասկածը սա էր որ պարկեշտ Պելէնի գայրոյթը — չմոռնանք թէ ամենէն զարշելի գողերէն և ամենէն վայրագ մարդաս-

[illegible]

ն, երէ, վերջապէս, ... քննութիւնը անհերքելի կերպով հաստատէ իմ պարկեշտութիւնս, այն ատեն ձեր քովը պիտի մնամ··· եւ բարեկամէ աւելի, դաշնակիցէ աւելի բան մը պիտի ունենաք զիս, անձնուէր եւ միտապատրաստ գերի մը··· Եթէ սխալած եմ, այն ատեն, աւելցուց երիտասարդը վճռական շարժումով մը, այն ատեն նորէն պիտի հագնիմ գործաւորի պլուզը··· և հարկ պիտի ըլլայ որ ընկերութիւնը թողու գիս դիրք մը բռնել բազկի եւ կորովի միջոցով···

Մինչ Ժաք կը խօսէր, Պելէն ոտքի ելած էր, մտախոհ։ Յետոյ, ընդոստ քայլերով կը պտըտէր խուցին մէջ։

Մեքենական շարժումով մը, ձեռքը գրպանն էր խոթած. յանկարծ մատուըներուն տակ զգաց նամակը որ Ժաքի սենեակէն դուրս ելած պահուն իրեն յանձնուած էր։

Դուրս հանեց զայն եւ, առանց խորհելու թէ ինչ կ՚ընէր, պահարանին վրայ նայեցաւ։

Արդ, աւասիկ հասցէն.

Առ Պ. տը Պելէն գօնթ, կը խնդրուի որ Պ. տը Շէվալիէ կոմսին յանձնուի

Իր առաջին շարժումն եղաւ Ժաքին տալ զայն, բայց յանկարծ գաղափար մը ունեցաւ։

Ո՞վ կրնար գրել Ժաքին։ Պելէն տարտամօրէն կը յիշէր որ արդէն տեսած է այդ գիրը։ Ո՞ւր, ի՞նչ պարագաներու մէջ··

Ժաք, խօսելէ ետք, մտածումներու մէջ էր ընկղմած, ջանալով առաջնորդող թել մը գտնել այն լաբիւրինթոսին մէջ ուր կը մոլորէր։

Զարշուրք գաղափար մը անցաւ Պելէնի ուղեղէն։ Եթէ անգամ մը եւս Ժաք ճարտար դերասան մը ըլլա՞ր··· Արդարեւ, խըղճահարութիւնը չէր կրնար կեցունել Պելէնը, Մարսիալի հօր սպանիչը։ Ժաքին նայեցաւ, որուն աչքն իրեն դարձած չէր։ Վերջապէս Պելէն կրնար, եթէ այս նամակ ծանր բան մը չի ցուցունէր, անոր յանձնել զայն՝ իր մտադրութիւնը պատրուակ բռնելով։ Ուստի կնիքը խզեց։

Խղդուկ աղաղակ մը դուրս ելաւ կուրծքէն, եւ Ժաքին վրայ վազելով.

—Թշուառակա՛ն, գոչեց, դարձեալ պիտի ուրանա՞ք ձեր անմեղութիւնը։

—Ի՞նչ, ի՞նչ ըսել կուզէք, ըսաւ Ժաք, մէկէնիմէկ սթափելով իր երազանքէն և զզպանակի մը ձգտումին պէս ցցուելով։

—Սա ըսել կուզեմ, պարոն ճարպիկ, թէ գոնէ խիղճ տալու էիք ձեր մեղսակիցներուն որ նուազ անխոհեմ ըլլային···

—Իմ մեղսակիցնե՞րս···

—Եւ չյանդգնէին հօս իսկ, իմ տանս մէջ ձեզ ուղղել այն նամակները որոցմով վար առի ձեր դիմակը···

—Բայց, պարոն, խենդութի՛ւն է··· ի՞նչ կը գանեմ։ Դուք որ այնքան բարի, այնքան ներողամիտ էիք քիչ մը առաջ···

—Այնքան ապուշ, ըսէք··· ի՞նչ կը գանեմ մի. Մանքալ որուն անհետացումը այնչափ կը զարմացունէ ձեզի, գէթ հոգ տարեր է հրահանգներ թողուլ ձեզ··

—Մանքա՛լ, գիտէ՞ք ուրեմն ուր կրնանք գտնել զինքը։

—Ա՛լ կեղծաւորութիւնը կ՚օգտէ, ապա թէ ոչ, հաւատա, անձամբ ոստիկանութեան կը յանձնեմ ձեզի··· Բայց ոչ, իրաւ որ, ձեր ճարտարութեամբը հանդերձ անմիտ մը ու ապուշ մըն էք զոր կ՚արհամարհեմ։

—Պարոն, վերջապէս պիտի ըսէ՞ք թէ ի՞նչ իրաւունքով այդ նախատինքները կ՚ուղղէք ինծ։

—Գիտնա՞լ կուզէք։ Մտիկ ըրէք ուրեմն։ Աւասիկ ձեզի ուղղուած նամակ մը, զոր պիտի կարդամ։

—Նամա՛կ մը ինծի։ Եւ բայց՞ք զայն··

—Հարկա՛ւ. չճանչցա՞ք Մանքալի գիրը, զոր անամօթը չէ կեղծեր իսկ···

—Այդ նամակն իմ արդարացումս պիտի ըլլայ։

—Դուք դատեցէք···

Պելէն կարդաց իր ձայնովը որ կը սուլէր սեղմ ակռաներուն մէջէն։

«—Սիրելի Շէվալիէ (սիրուն անուն մը, այնպէս չէ՞), մի՛ մոռնաք իմ յանձնարարութիւններս։ Մէկ քանի օրուան համար կը մեկնիմ։ Մեր գործերը (այս երկու բառերն ստորագծուած են, ընդմիջեց Պելէն) վայրկենական անհետացում մը կը պահանջեն··· Աղէկ հսկեցէք Պելէնի վրայ։ Թող լաւ մը վստահ ըլլայ ձեր վրայ··· Յետոյ, երբ օրը գայ, պիտի կրնանք, ձեր շնորհովը, խառնուիլ անոր գործերուն··· Պ-րկը յիմար է, պիտի պարպենք զայն։ Վստահութիւն և խոհեմութիւն։ Ձերդ, ՄԱՆՔԱԼ։»

—Ի՞նչ կ՚ըսէք ասոր, աւելցուց Պելէն։

Ժաք ձեռքը ճակտին տարաւ խենդի մը շարժումով։

—Բայց ասկալի՛ բան է։ Ձեմ հասկնար։ Արդեօք խելքս գլխէս կերթա՞···

—Ըսի ձեզ, յարեց Պելէն, կրնամ մէկ խօսքով դատական իշխանութեան յանձնել ձեզի. բայց չեմ ըներ··· իրողութիւնը սա է որ Պելէն չէր ուզեր ոստիկանութիւնն իր ներքին գործերուն խառնել։ Շէալիէին մօտեցաւ և երկու անգամ զանգակն հնչեցուց։ Երկու ծառաներ երեւցան։

Պելէն ձեռքովը Ժաքը ցուցուց, որ, դիակի պէս տժգոյն, ապշալից ակնարկ մը կը սեւեռէր իր առջեւը։

—Դո՛ւրս նետեցէք սա մարդը, ըսաւ։

Ծառաները մօտեցան։ Անոնցմէ մէկը ձեռքը դրաւ Ժաքին ուսին վրայ, որ սարսռաց.

—Մի՛ դպիք ինծի, գոչեց։

—Օ՛հ, հնազանդեցէք, ըսաւ Պելէն, վռնտեցէք սա թշուառականը···

—Վռնտե՛լ զիս···

Պելէն քայլ մը մօտեցաւ.

—Մի՛ դիմադրէք, ապա թէ ոչ այս գի-

չեր ոստիկանատան մէջ կը պառկիք···

—Ե՛ս. սուտ կ՚ըսէք, գոչեց Ժաք ինքիրմէ ելած։

Պելէնի մէկ նշանին վրայ, երկու ծառաները բռնեցին զայն։

Այն ատեն սոսկալի պայքար մը սկսաւ։ Ժաք, ա՛լ բրածը թողածը չգիտնալով, կը տապլտկէր ինչպէս մղձաւանջի մը մէջ։ Բաշկատեցին զայն։

—Ըսէք ձեր բարեկամներուն, գոչեց Պելէն, որ այսպէս պիտի վարուիմ ով որ իմ վրաս յարձակի···

Գ.

ՑՆՈՐՔ ԵՒ ՅԻՄԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ի՞նչ ընել։ Ո՞ւր երթալ։ Ի՞նչ փորձել։ Կը թուէր խեղճ երիտասարդին թէ յախտի հարուած մը յանկարծ իջուցուած էր իր գանկին։ Գինով մարդու մը պէս կը դանդաչէր։

Շարունակութի՞ւնն էր ուրեմն այն երազին որ, քանի մը օրէ ի վեր, կը քշէր զինքը յիմարութեան ու պատրանքի մէջէ, և գեղեցիկ երազը մէկէնիմէկ այլանդակ մղձաւանջի՞ մըն էր փոխուած։

Անշուշտ չէ մոռցուած որ Պելէնի ապարանքը Սէն փողոցը կը գտնուէր։

Ժաք անգիտակցաբար կը քալէր, սայթաքելով և երբեմն յենալով՝ պատին կրթնելու համար։

—Վա՛յ, սա գինովը նայէ, գոչեց ըստամբակ մը իր կաղկանձուն ձայնովը։

Յետոյ ուրիշ մը.

(Շարունակելի)

բարին կողմէ Երեսփ. Ժողովոյ մատուցեալ օրինագիծը կը փոփոխէ 1868 ի օրէնքին այլ և այլ տրամադրութիւնները խառն ամուսնութիւններէ (տարբեր դաւանութեամբ ծնողներէ) ծնեալ մանկանց վիճակութեան վրայ: Տարբեր դաւանութեանց պատկանող ծնողք այսուհետեւ, նախ քան զամուսնութիւն, օրինաւորապէս հաստատեալ համաձայնութեամբ մը միայն կրնան որոշել թէ ո՛ր դաւանութեան մէջ կ՚ուզեն մեծնել և կրթել իրենց զաւակներն, և անոնց այս որոշումները գործադրելի պիտի նկատէ կառավարութիւնն, առանց հաշուի գնելու այս այս կամ այն կղերին բողոքն: Եթէ ծնողք կանխաւ այսպիսի համաձայնութեան մը յանգած չըլլան, զաւակներն իրենց հօր դաւանութեան պիտի հետեւին, և եթէ այդ կարելի չըլլայ ո՛ և իցէ արգելքի պատճառաւ, իրենց մօր դաւանութեան պիտի հետեւին, բայց անանկ կէսը մէկ դաւանութեան, կէսը միւս դաւանութեան չպիտի ենթարկին: Եթէ ծնողք մեռած ըլլան, պիտի հետեւին իրենց ընտանեկան պաշտպանին կամ խնամակալին դաւանութեան: Բայց ո՛չ մէկ տղայ, ծնողք ունենայ թէ ոչ, առանց դաւանութեան և առանց կրօնային կրթութեան չպիտի թողուի: Նախարարն այս առթիւ բացատրեց թէ կրօնային կրթութիւնը թէ՛ անհատապէս և թէ հաւաքապէս օգտակար և պիտանի կրթութիւն մը ճանչած է մաճառ Պետութիւնն, և ներկայ օրինագծով նպատակ ունեցած է կանոնագրել և պարտաւորիչ ընծայել զայն:

ԵԳԻՊՏՈՍ.—Խոփմ անցեալ շաբթուն նախագահեց բացման Սուէզի ջրանցքի ընկերութեան չոգեշարժ թրամվէյին ընդ մէջ Իսմայիլիայի և Բոր Սայիտի, 50 մղոն տեղ: Այս թրամվէյ միայն 30 ինչէ լայնք ունի, և ճամբորդներու և Սուրհանդակի պայուսակաց փոխադրման պիտի գործածուի, բայց բեռ չպիտի տարուի այն ճամբով: Երկու քաղաքաց միջեւ ճամբորդութիւնն երեք ժամէ աւելի չպիտի տեւէ:

ԱԶԳԱՅԻՆ
ԼՈՒՐԵՐ

Այս աւուր Պաշտօնականաց մէջ գոհութեամբ կը կարդանք թէ Վեհ. Սուլթանը բարեհաճած է երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան շնորհել Կարնոյ առաջնորդ Գեր. Ղեւոնդ եպիսկոպոս Շիշմանեանին և երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Պատրիարքական Փոխանորդ Գեր. Գաբրիէլ Ծ. Վ. Ճէվահիրճեանին, ի վարձ իրենց բարւոք և հաւատարիմ պաշտօնավարութեան:

Մայրաքաղաքիս սփիւռ հայ արհեստաւորաց հնչեցելոց հոգւոյն համար, յառաջիկայ երեքշաբթի օր Ազգ. Հիւանդանոցի [illegible]

ՓԵՐՈՍ ԴՈՒՐԵԱՆ [illegible]

ԳՐԻԳՈՐ ՓԱԼԱՔԵԱՆ
ԶՈՒԼԻՍԷ
ՀԱՅՐ

[illegible]

Կ. Պոլիս, 1893 Նոյեմբեր 27.

Ներքին լուրեր

ՍԷԼԱՄԼԸՔԻ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համիտիյէ մզկիթին մէջ: Վեհ. Սուլթանը միջօրէին հանդիսաւոր կերպով այդ մզկիթը գնաց և ուրբաթու աղօթքը կատարելէ յետոյ կայս. պալատ վերադարձաւ:

Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին պարսկական դեսպանն ու խորհրդականը, Տիկին Սանտերսն, անգլիական դեսպանատան զինուորական կցորդն ու երկրորդ քարտուղարը, ամերիկեան հիւպատոսն ու առաջին թարգմանը, պելճիքական դեսպանատան գործակատարն ու առաջին թարգմանը, Օսմ. Պանքային տնօրէն Պ. Լաֆիւանդ ու կինը, Պ. Կռանէ և քառասունի չափ օտարազգի զբօսաշրջիկներ:

Ներկայից ոմանք սենեկապետաց միջոցաւ արժանացան կայսերական մեծարանաց:

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ.—Թէհրանի օսմանեան դեսպանատան խորհրդական անուանեցաւ Լութֆի պէյ. առաջին քարտուղար օսմանեան դեսպանատան Պուքրէշի:

Պուքրէշի օսմանեան դեսպանատան առաջին քարտուղար անուանեցաւ Ալի Ֆերուխ պէյ, երկրորդ քարտուղար օսմանեան դեսպանատան Լոնտոնի:

Բրէզրինի (Մանաստըր) կառավարիչ անուանեցաւ Մահմուտ պէյ, կառավարիչ Թաշզի (Եէմէն):

Ճէզիրէ գաւառակին (Տիարպէքիր) գայմագամ անուանեցաւ Րամիզ էֆէնտի, որ փոխանորդաբար կը վարէր այդ պաշտօնը:

Իւրաւ առաջին աստիճան տրուեցաւ Թէհրանի օսմանեան դեսպանատան խորհրդական Լութֆի պէյի:

Իւրաւ երկրորդ աստիճան՝ Եգիպտոսի Հռոմէական հասարակութեան երեւելիներէն օսմանեան հպատակ Նինօ Հաքքեաքեան էֆէնտիի:

Սանիյէ Միւթէմայիզի աստիճան՝ Բէժիի վարչութեան արտածմանց և գնմանց ճիւղերուն տնօրէն Մանօլաքի Սիմէլաս էֆէնտիի և վճռաբեկ ատեանին ու առեւտրական դատարանին առաջին քարտուղար Ճեմիլ պէյի:

Սանիյէի երկրորդ աստիճան՝ Վրճառական ատեանի Հօզգաթի ճիւղին քարտուղարներէն Բէրզէվ էֆէնտիի և աշխարագրոց ճիւղին առաջին քարտուղար էսհէմ էֆէնտիի:

Սալիսէի աստիճան՝ վաճառական Ֆրէնկեան Մալուզէ էֆէնտիի:

Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Օսմ. Պանքայի Իզմիրի մասնաճիւղին առաջին տնօրէն Պ. Վէպէրի և երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ երկրորդ տնօրէն Պ. Եաքօբիսիի:

[illegible]

Էյուպի Համիտիյէ գիւղին մէջ՝ ութ. Սըտըգա, Աշըգ Իպրահիմ, Մուսթաֆա (զատիքճի), Բուզգիյէ, Ալիշէ, Սէհէր, Ճէմիլէ, Ալիշէ Դուդու:

Խասքէօյ՝ երկու: Նեսիմ Մըգրահի (սիկառէթի թուղթ վաճառող) և Հարքիա:

Դըրգ-Ջէշմէ՝ մէկ: Գատրիյէ:

Թօփխանէ՝ մէկ: Սիւլէյման Ճաֆէր (գործաւոր) Դուդու:

Ֆէնէր՝ մէկ: Թանաշ Տիմիթրի (սպասաւոր):

Ուն-գաբան՝ մէկ: Եագուպ Ալի (զինուոր):

Ֆէնէրյէ մարտանաւէն երկու նաւային զինուորներ, Ատօրը Թէվֆիք զրահաւորէն՝ նաւային զինուոր մը:

Նաւային արհեստական գունդէն՝ մէկ զինուոր:

Ամբաշէն զօրագունդէն՝ մէկ զինուոր:

Ֆէսլի Զօհաֆ » » »

Զրհանկլը » » »

Մալթէբէի հիւանդանոցէն՝ մէկ: Մէհմէտ Ալի (զինուոր):

Պէյլէրպէյի հիւանդանոցէն՝ մէկ: Վէլի Ալի Օսման (զինուոր):

Ալաճա Մէճիտ՝ մէկ: Էմին (Մէարեսէի ուսանող):

Ջէնպէրլի-Թաշ՝ մէկ: Թովմաս Պօղոսեան Դուդու:

Տօլապ Տէրէսի՝ մէկ: Լամպրինի Տիմիթրի Դուդու:

Թաթավլա՝ մէկ: Սէվասթիա Դուդու:

Օտուն-Գաբու՝ մէկ: Հասան Մէհմէտ Դուդու:

Մահմուտ-Փաշա՝ մէկ: Մկրտիչ Մարգարեան (թապաքճը):

Այազմագաբու՝ մէկ: Յարութիւն Զաքարեան (գործաւոր):

Թավուգբազար՝ մէկ: Մկրտիչ Յարութիւնեան:

Բերա Եէնիչէհր՝ մէկ: Թորոս Մարտիրոսեան (գործաւոր):

Թահտագալէ՝ մէկ: Ագիզ Իպրահիմ (բեռնակիր):

Մեծ մաքսատան բեռնակիրներէն՝ մէկ: Գրիգոր Արսէնեան:

Թաղապետութեան Զ. շրջանակի հանրային մաքրութեան գործաւորներէն՝ մէկ: Մուսթաֆա Սիւլէյման:

* *

Առաջուան բռնուածներէն մեռած են.

Հայտար Փաշայի հիւանդանոցին մէջ՝ երեք զինուոր:

Մալթէպէի հիւանդանոցին մէջ՝ երկու զինուոր:

Թաղապետութեան Բ. շրջանակի հիւանդանոցին մէջ՝ երեք: Իսմայիլ (քարակոփ), Հիւսէյին Գատրի (քոլթուքճը) և Սիւլէյման Հիւսէյին:

Գ. շրջանակի Հիւանդանոցին մէջ՝ երկու: Ապտուլլահ Ապպաս (գործաւոր) և Ալուշ Մէհմէտ (այգեպան):

Գասըմ Բաշա՝ երկու: Սալիհ Րաիֆ (միտիաճը) և Իզզէթ Մէհմէտ (ձիավար):

Աղա Եօգուշը՝ մէկ: Ալիշէ Սըտըգա:

Նաւային հիւանդանոցէն մէկ: Զինուոր:

Արնավուտքէօյ՝ մէկ: Նիքօլի:

Ջէնպէրլի Թաշ՝ մէկ: Պետրոս Պօղոսեան (մեքենագործ):

Սկիւտար՝ մէկ: Մարկոս Ստեփանեան (որմնադիր):

Օրթաքէօյ՝ մէկ: Ալէքսի (կառապան):

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ նախորդ գեսպան Սըր Ֆըլառ Ֆօրտ երէկ իրիկուն մայրաքաղաքէս մեկնեցաւ Մեսաժըրիի շոգենաւով: Կայս. պալատէն արարողապետ Մունիր փաշա, Բ. Դրան կողմէ եպարքոսական թարգման Վէքիլ էֆէնտի և Արտաքին գործոց նախարարութեան թարգման Միքայէլ էֆէնտի ինչպէս նաեւ գերմանական, իտալական ու հելլենական դեսպանք, ֆրանսական դեսպանատան գործակատարը, միւս դեսպանատանց առաջին թարգմանք և անգլիական դեսպանատան պաշտօնեայք շոգենաւ երթալով ողջերթ մաղթեցին:

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ.—Նոյեմբեր 24էն 25, Տրապիզոնի մէջ քոլերաէ 9 դէպք ու 5 մահ: Զինուորներէն մէկ դէպք:

—Նոյեմ. 23էն 24, Քէօթահեայի մէջ 3 դէպք ու առաջուան բռնուածներէն մէկ մահ: Էսկիշէհրի ու շրջակայից մէջ հանրային առողջութիւնը գոհացուցիչ է:

—Գօնեայի Արզլիմանը գիւղաքաղաքին մէջ երեք օրէ ի վեր դէպք ու մահ չէ պատահած: Առաջուան բռնուածներէն երկուքն ապաքինած են:

ՎՍԵՄ. ՍԷՐՎԻՉԷՆ էֆէնտիի նախագահութեամբ կազմեալ առողջապահական սակացոյցերու յանձնաժողովն երէկ ի նիստ գումարուեցաւ ընդ առաժամեայ նախագահութեամբ Բ. Դրան իրաւագէտ խորհրդական Նորատունկեան Վսեմ. Գաբրիէլ էֆէնտիի, որովհետեւ Վսեմ. Սէրվիչէն էֆէնտի տակաւին ապաքինած չէ: Յանձնաժողովը մինչեւ ուշ ժամանակ խորհրդակցութիւններ կատարեց օտար նաւերու բժշկական վկայագրերուն օսմանեան հիւպատոսաց կողմէ վաւերացուելու խնդրոյն վրայ, սակայն վերջնական որոշում մը չտրուեցաւ:

ԴՐՈՇՄԱԹՈՒՂԹԻ տուրքի օրէնքն, որ կը պատկանի թէ՛ օսմանեան և թէ օտար հպատակաց, և որ վաւերացուած է կայս. Իրատէով, յառաջիկայ յունվար 1 էն սկսեալ գործադրութեան պիտի դրուի:

ՐԷԺԻԻ բարեփոխեալ կանոնագիրը բարձրագոյն հրամանաւ վաւերացուած ըլլալով, Բարձ. Մեծ Եպարքոսին կողմէ յանձնուած է Ելեւմտական Նախարարութեան՝ Րէժիի վարչութեան զրկուելու համար:

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ.—Քոլերային պատճառաւ, Ինէօնիւ-Էնկիւրիի երկաթուղւոյն գծին վերջնական ընդունելութիւնը յետաձգուած էր: Համաճարակն հիմա զգալապէս նուազած ըլլալով այն կողմեր ալ, որոշուեր է կատարել այս գործողութիւնը, որուն համար յատուկ յանձնաժողով մը ճամբայ պիտի ելլէ յառաջիկայ երեքշաբթի կամ չորեքշաբթի: Յանձնաժողովոյ նախագահն է Խայրի պէյ, և անդամներն են՝ Պ. Կալլան, Մարկոսեան էֆէնտի և Նաֆիյէի մասնագիտաց դիւանէն քարտուղար մը:

ԻԶՄԻՐԷՆ Կանօն Իլիա անուն հրեայ վաճառական մը ինքզինքը կախեր է Փարիզի օթէլներէ միոյն մէջ: Հրեան նամակ մը ձգեր է, յորում ըսած է թէ Շիքակոյի արուեստահանդէսին մէջ մեծամեծ փնասուց ենթարկուած ըլլալով անձնասպանութեան դիմած է:

ԼՕՐՏ Ռոզպըրի չզգեցաւ երէկ մայրաքաղաքս բերաւ յիսուներորս անտուն Մամփէրեան հրացաններ, որք Թնդանօթարանին յանձնուեցան:

ԱՆԳԼԻԱՑԻ ծովակալ Քըմըրըլ, որ մայրաքաղաքս կը գտնուէր, երէկ Անգլիա ուղեւորեցաւ:

ՕՏԱՐ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ.—Վիւրթէմպէրկի կառավարութիւնը Ֆրէտէրիգեան Թագ պատուանշանի երկրորդ աստիճանը նուիրած է կայս. թիկնապահ գնդապետ Մէհմէտ Ֆաիգ պէյի:

ԿԻՄԻԼՃԷՆԷԷՆ կը գրեն թէ Տարըտէրէյի մէջ անցեալները երկու օր չարունակ փոթորկախառն անձրեւ տեղալով գետակներն յորդելով արտերն ողողուեր են: Գիւղաքաղաքին մէջ տուներու պատեր փլեր են:

ՅՈՒՆԱՑ Պատրիարքարանի Սինոդի անդամներէն Հերէքլիի ու Ռոտոսթօի, Նիկոմիդիոյ, Գասըմփաշայի, Թարապիոյ, Եանեայի և Կիւմիշխանէի մետրապոլիտներուն անդամակցութեան պայմանաժամը կաւարտի յառաջիկայ մարտին: Ամեն. Տ. Նէօֆիթօս Պատրիարքը այդ մետրապոլիտներն իւր ներկայութեանը կոչելով հրաւիրած է գիրենք՝ պատրաստութիւն տեսնել իրենց պաշտօնատեղիներն ուղեւորելու համար:

ԲԻՐԻ ՓԱՇԱՅԻ մէջ առջի գիշերը Նեսիմ անուն տասնըհինգ տարեկան հրեայ մը ձերբակալուեցաւ, որովհետեւ մեճիտէի կեղծ քառորդ մը ըլլալու կ՚աշխատէր:

ԵՐԿԻՈՐԵԱԿՆԵՐՈՒ համար, ինչպէս յայտնի է, ամսաթոշակ մը կը յատկացուի եթէ ծնողքը կարօտ է: Արդ, Պետական խորհուրդն որոշած է որ ամսաթոշակի յատկացումէն առաջ եթէ երկուորեակներէ մին մեռնի, միւսին ամսաթոշակ չյատկացուի: Այս որոշում տեղեկագրուած է ձեռնհաս իշխանութեան

ԵԼՄՏԱԿԱՆ նախարարութեան հանրային Պարտուց հաշուակալ Մէսուտ պէյ եւ Թօղեալ հասութից դիւանին դեր-տնօրէն Նամիգ էֆէնտի, որք Փարիզ կը գտնուէին Թէնպէքիի Րէժիին պարտատոմսերու տըպագրութեանը հսկելու համար, մայրաքաղաքս վերադարձած են.

ԹՈՒԶԼԱԷՆ կը գրեն թէ նոյեմբեր 18էն 25, տեղւոյն մաքրանոցը ժամանած են 4247 ուղեւորներ, որոց 1876ը ծովու ճամբով եւ 2371ը՝ ցամաքի: Ասոնց առողջական վիճակը գոհացուցիչ ըլլալով ազատ անցագիր ստացած են:

ՄԱՍԼԱԳԻ կողմ՝ Սթէնիաէն կէս ժամ հեռուն գտնուած խրճիթի մը մէջէն անցնող իրիկուն մուխ ելնելով մօտը գտնուողներն ստիկանութեան իմաց տուեր են և անմիջապէս հոն փութացուելով փառնքին առաջքն առնուեր է: Խրճիթին մէջ գտնուեր է Սթէֆանի անուն 36-37 տարեկան գործաւորի մը դիակը՝ երեսի վրայ պառկած: Երէկ առաւօտ կատարուած բժշկական քննութեամբ հաստատուած է թէ Սթէֆանիի գլուխին ետեւի կողմի ոսկորը ջախջախուած է կարծր մարմնոյ մը հարուածին տակ և կզակին երկու կողմերն ալ դաշոյնի խորունկ վէրքեր կան: Հետեւաբար հասկցուած է թէ Սթէֆանի ոճրի մը զոհ գացած է և թէ ոճրագործն սպանութեան գործէն յետոյ խրճիթը բանկցուցած է իւր ոճիրը ծածկելու համար: Ոստիկանութիւնը կը կատարեն ոճրագործը ձերբակալելու համար:

ՀԱՄՊՈՒՐԿԻ ՎԻՆԻՈՒՍ ԵՒ ԸՆԿ. դրամատան Ազգն, որ կը գտնուի մեր այսօրուան չորրորդ երեսին մէջ, կը յանձնարարենք այն ամէն անձանց ուշադրութեան որք կը փափագին մասնակցիլ հաստատ ձեռնարկի մը որ յաջողութիւն կը խոստանայ:

ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍ ԵՒ ԹԱՏՐՈՆ

Վաղը ցերեկ, երկու նուագահանդէսներ պիտի տրուին. մէկը, գերմանական դեսպանատան մէջ, Պ. Բոլ Լանկէի առաջնորդութեամբ, և միւսը Թէվթօնիայի սրահին մէջ, Պ. Նովաքի առաջնորդութեամբ, Երաժշտական Ակումբին կողմէ, որուն նախագահն է Պ. Միծի:

Գերմանական դեսպանատան նուագահանդէսին, ինչպէս արդէն ծանուցինք, պիտի մասնակցին՝ ծանօթ արուեստագէտներէ զատ, Ռատօլէն իշխանին աղջիկը և Պառոն Ֆօն Քալիշէի որդին: Թէվթօնիայի նուագահանդէսը կազմակերպուած է Երաժշտական Ակումբին կողմէ, որուն մէջ հայ անդամներ ալ կը գտնուին:

* *

Թէփէ-Պաշըի թատրոնին մէջ, ֆրանսական խումբը պիտի ներկայացունէ՝ այս գիշեր և վաղը ցերեկ ՄԻՍ ՀԷԼԷԹ (Miss Helyett): Վաղը գիշեր ՊՕՔԱՍ (Boccace)

* *

Վաղը, կիրակի, յատկապէս ընտանեաց համար ցերեկեայ ներկայացում մը պիտի տրուի Քօնքօրտիային մէջ, մասնակցութեամբ ամբողջ խումբին: Ցայտագրին մէջ է նաեւ գեղեցիկ բանթօմիմա մը: Գիշերային ներկայացումները կը շարունակեն մեծ յաջողութեամբ ու զբօսալի կերպով:

Քօնքօրտիայի Տնօրէնութիւնը կը հաղորդէ թէ հունգարացի երգչուհի Մէլիթա կոմսուհին հասած է արդէն և ի մօտոյ պիտի սկսի երգել:

* *

Հասան էֆէնտիի օսմ. կատակերգական խումբը վաղը ցերեկ ժամ 8ին ներկայացում մը պիտի տայ Օրօրա պարտէզի թատրոնին մէջ, ի Նշան-Թաշ: Այդ ամառնային թատրոնը կարելի եղածին չափ պատսպարուած է, հանդիսականներուն հանգստութեանը համար: Ներկայացուելիք խաղերն են ՖԱԳԸՐ ՎԱԼԻՏԷՆԻՆ ԳԸՊՏԻ ՕՂԼՈՒ, կատակերգութիւն 4 արարուածով, ինչպէս նաև վաւեչտ մը: Խումբին դերասանուհիներուն կողմէ երգեր պիտի երգուին: Պ. Թօնի Կօրաքի խումբը պիտի նուագէ:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Եւրոպացիք երեք Թուանչանէն խորշելով կը խորշին: Իրաւունք ունին եղեր:

93 տարեթիւը՝ կարծես մեր ընտանեաց համար դժբաղդութեան թուական մը եղաւ:

Երկու ամսուան սուղ շրջանի մէջ՝ երկու տարաբաղդ զոհեր տուինք սեւ հողին, որոցմէ մին էր՝ հարազատիս ամենասիրեցեալ որդին՝ դժբաղդ Նաւապետ-Յակոբիկը, եւ միւսը՝ մօրաքրոջս դուստրը՝ համեստուհին Նստոկսին: Յակոբիկը՝ 24րդ գարնան մէջ, երկրորդը՝ 18 տարեկան ծաղկապատկ հասակին մէջ: Երկուքն ալ խորշակահար թառամեցան՝ վարդի կոկոնի նման, իրենց անմոռաց յիշատակը յաւէտ անթառամ պահելով սիրելեաց սրտերուն մէջ:

Կարծես ասոնք բաւ չէին, միակ որդիս Արմենակս ալ՝ անակնեալ զուգադիպութեամբ միեւնոյն հիւանդութեամբ տառապելով, իր սիրելեաց ընկերանալու վտանգին մէջ էր, եթէ ընտրելագոյն բարեկամներէս՝ մեծայարգ Տօքթ. Ս. Ռափայէլեանի ձարտար դարմանները չը փութային, որուն համար կը կանխեմ հրապարակաւ իմ խորին շնորհակալիքս եւ երախտագիտութիւնս, ինչպէս նաեւ ծանօթ դեղագործ Խանճեան Կարապետ էֆէնտիին որ անձնուիրաբար բարեհաճեցաւ յանձանձել պէտք եղած դեղօրայքը:

Հաճեցէ՛ք երկտողիս անկիւն մը շնորհել ձեր պատուական լրագրոյն մէջ, եւ ընդունիլ իմ անկեղծ յարգանքներս եւ զոհունակալիքս:

25 Նոյմ. 1893	Ձերդ միշտ անձնուէր
Գանտիլլի	ԳԷՈՐԳ Ց. ԱՅՎԱԶԵԱՆ

Ա Զ Դ

Արդէն բնաւ տարակոյս չկայ թէ մաքուր, հին եւ գիտականապէս պատրաստուած ճշմարիտ քոնեաքի գործածումը առողջապահական միջոցներէն մէկն է ընդդէմ այն համաճարակին որ կը տիրէ մայրաքաղաքիս ինչպէս նաեւ ամբողջ Եւրոպայի մէջ:

Հոս հարկ չկայ ի մէջ բերելու եւրոպացի երեւելի գիտուններու կարծիքներն այս մասին: Այդ նեղութենէն կ՚ազատէ ձեզ գործածումն այս ըմպելիին զոր այս երեւելի գիտունք նկարուած են հնտախտային հիւանդանոցներու մէջ եւ իրենց խորհրդովը տարածուած է հասարակութեան մէջ:

Քաղաքակիրթ աշխարհի կեդրոնին մէջ կատարուած կրկին փորձերը իրօք ապացուցած են թէ քոնեաքը անանկ կազդուրիչ տարրեր կը պարունակէ որ կազմը կը պահպանէ անխեղեալ ախտին կանխատրամադրութիւնէն եւ անշուշտ կ՚ընէ առաջին յարձակումները՝ քիչ շատ մեղմելով անոր ծանրութիւնը:

Բայց որպէս զի այս հրաշալի ըմպելին առաջ բերէ իր բարերար արդիւնքը պէտք է որ քոնեաքին տեսակն ու տարրը երաշխաւորուին:

Ծանօթ է հասարակութեան թէ միակ քոնեաքը որ կ՚ընծայէ այսօրինակ երաշխիքներ ԹՐԻԲՕՍ քոնեաքն է, իր նախնական նիւթին գերիվերյութեանը, իր գիտական անթերադատելի պատրաստութեանը, ինչպէս նաեւ իր առնուազն վեց տարուան հին արտադրութեանը պատճառով:

Իր մեծ սպառումն յԵւրոպա, մանաւանդ ի Ֆրանսա որ ստացած է ոսկի շքանշաններ տիեզերական ցուցահանդէսներուն մէջ, լաւագոյն ապացոյցն է:

50,000 Ֆրանքի պարգեւ մը կը տրուի այն անձին որ ապացուցանէ թէ ուրիշ քոնեաքներ ունեցա՞ծ են նոյն պատուոյ նշանները Եւրոպայի մէջ:

Ամէն տեղ առանց նախապատուութեան ուզեցէք ԹՐԻԲՕՍ քոնեաքը, եթէ կուզէք ձեր առողջութիւնը պահպանել ընդդէմ ձեզ սպառնացող վտանգին:

Մեծ ուշադրութիւն կը յանձնարարուի կեղծերու դէմ:

Թուրքիոյ գլխաւոր գործակալները ՏՈՒՔԱՍ եղբարք, Ղալաթիա, Ալիքօխատի խան, թիւ 17:

ԾԵՐԱԳԻՐ
ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 8 Դեկտ.—Կառավարութիւնը ծանոյց Երեսփ. Ժողովոյն թէ Ֆրանսայի և Անգլիոյ միջեւ համաձայնութիւն գոյացած է Սիամի հիւսիսակողմին և անգլ. Պիրմանիոյ միջեւ չէզոք Պետութեան մը կազմութեան համար, և առ այն վերաբերեալ յիշատակագիրն ստորագրուած է:

ՀՌՈՄ.—Պ. Ծանարտէլլի յաջողած չըլլալով, կ՚ըսուի թէ թագաւորն զՊ. Քրիսբի պիտի կոչէ դահլիճը կազմելու:

ՓԱՐԻԶ.—Մատակարար կղզւոյ մէջ չփոթութեան մասին ծանր լուրեր եկած ըլլալով, գաղթային յանձնաժողովը պիտի

բանակցի կառավարութեան հետ:—Նոր նախարարութիւնն եւս մաքսապաշտ է:

ՄԱՏՐԻՏ.—Իմէլիլա Գապիլներուն Սպանիացւոց կողմէ զէնք և ռազմամթերք ծախուելու գործին մէջ, նախորդ զինուորական իշխանութիւնք յանցաւոր են եղեր:—Մարէշալ Քամբոս մահու սպառնալեօք արգիլեց զինուորական գործողութեանց վրայ լուրեր հաղորդուիլը:

ՎԻԷՆՆԱ.—Կառավարական Ֆրէմտընպլաթ բացարձակ կը հերքէ Ֆիկարոյի լուրը թէ Սեպտ. ամսուն Իտալիա պատրաստ էր Ֆրանսայի վրայ յարձակելու և Աւստրիա արգիլեց:

—Իտալական Քրէտիդօ Մոպիլիարէ սընանկացեալ Պանքային հետ հաշիւ ունեցող Վիէննական դրամատունք ապահովեալ վիճակի մէջ են: Լէնտէրպանք մինչեւ իսկ պարտք ունի յիշեալ Պանքային:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ
ԹԱՂ. ԽՈՐՀՐԴՈՑ ԲԵՐԱՅԻ

Թաղիս այրացեալ թատրոնին տեղ նորոգ կառուցեալ ազգային կալուածին վերաբերմամբ ներկայ աւուրց մէջ տարածայնուած զրոյցք առիթ կը լինին լրագրական հրատարակութեանց որք՝ թէպէտ հանրային օգտի տեսակէտով ի լոյս ընծայուած՝ կրնան սակայն շփոթութիւն պատճառել գործին խնդութեանն անտեղեակ եղողներուն: Թաղական խորհուրդս պատշաճ կը համարի ուրեմն խնդրոյն հիմնական պարագաները ծանօթացնել սոյն մասնաւոր յայտարարութեամբ, որպէս զի ստուգութենէն տարբեր խօսքեր չկարենան գայթակղութիւն յառաջ բերել:

Ցիշեալ գետնին վրայ կառուցանելի շէնքին համար երկու յատակագծեր ներկայացեալ էին թաղ. խորհրդոյ նկատառման եւ քննութեան, որոց երկուքն ալ համահաւասար տարածութեամբ և համաթիւ յարկերով ու համաչափ բարձրութեամբ ծրագրեալ էին, միեւնոյն հարտարապետին հեղինակութեամբ, և ասոնց միջեւ գտնուած տարբերութիւնը ներքին բաժանումներէ աւելի կը գոյանար, վասն զի առաջինը իրարմէ անջատ վարձելի հինգ վեց մասերէ բաղկացեալ էր, իսկ երկրորդն ամբողջութեամբ մէկ վարձակալի տրուելու յարմար ձեւով պատրաստուած:

Այս յատակագծերն ուշի ուշով իմաստասիրուելէ յետոյ, անոնց երկրորդը նախընտիր համարուեցաւ եւ ըստ այնմ շինութեան ձեռնարկուեցաւ, վասն զի օգտակարութեան, վայելչութեան եւ ապահովութեան տեսակէտով լաւագոյն գտեցին զայն թէ՛ թաղեցւոց փորձառու մասն ընդհանրապէս եւ թէ՛ Թաղական Խորհուրդը միաձայնու, որոց հետ համամտեցաւ հուսկ ուրեմն նախկին կալուածոց Հոգաբարձութիւնն ալ, որ առաջին յատակագիծը պաշտպանած էր ի սկզբան, եւ որ նաեւ իւր համամտութիւնը նուիրագործեց իւր եռանդուն անդամներուն գործօն դեր ստանձնելովն արդի վարձակալին հետ վերջնական կարգադրութեան մէջ:

Պէտք է գիտնալ միանգամայն թէ արդի շէնքին յատակագիծն այնպէս իմն կարգադրուած է նախատեսութեամբ, որ ի պահանջել հարկին կարենայ վերածուիլ՝ ըստ միւս յատակագծի՝ անջատ մասերու ամենայն դիւրութեամբ: Ուրեմն այս պարագայ անհերքելի ապացոյց մ՚է թէ՝ շէնքի հաշուով միեւնոյն էին սկզբամբ երկու յատակագծերն ալ:

Հետեւաբար սխալ է կարծել թէ միւս յատակագծով վեց հազար լիրա ծախք կը պահանջէր շէնքին կառուցումն և թէ նախատեսեալ էր որ արդի յատակագիծ կըրկնապատիկ ծախքով ի գլուխ պիտի ելնէր: Ինչպէս ըսինք, երկու յատակագիծք ալ համաչափ տարածութեան և յարկերու և բարձրութեան վրայ ծրագրեալ էին, ուրեմն և միեւնոյն ծախքի կը կարօտէին բընականաբար, համահաւասար աստիճանաւ շէնքը կառուցանելու համար:

Եւ արդէն այդ երկու յատակագծերուն երկրորդին համար միայն իւր հեղինակին կողմէ ենթադրական գնահատում մը կատարուած էր որ 7600 լիրայի յանգէր առանց շինութեան հրամանագրի և ջրոյ ծախուց, իսկ 6000 լիրայի գնահատում մը երբեք գոյութիւն ունեցած չէր, որպէս զի կարելի լինէր այժմ կարծիքներ դարբնել անոր վրայ:

Շէնքին ծախուց համար ի սկզբան ենթադրուած այդ 7600 լիրայի տեղ 7000 լիրայով ալ գործն ի գլուխ հանել մտածուած էր. իսկ այժմ այս գումարին վրայ յաւելուած ընելու պէտքին ծագման գալով, տարբերութիւնն յառաջ եկած է, ի բաց առեալ շինութեան հրամանագրի տուրքը և գլուխէն ջուր առնելու ստիպողութիւնը, գլխաւորաբար այրացեալ թատրոնին բոլոր հիմերն և կանգուն մնացած մասն ու ճակատը քանդելով ի նորոյ կառուցանելու և գետնափոր մառանն աւելի ընդարձակ շինելու հարկէն, մասամբ ալ շէնքին հաստատութեան ու վայելչութեան համար գործածուած նիւթոց տեսակին ազնուութենէն:

Ստոյգ է սակայն թէ այրացեալ թատրոնին հիմերն և հետեւաբար կանգուն մնացած մասերն ու ճակատը՝ որպէս հաստատուն և գործածելի՝ ի հաշիւ դրուած էին ի սկզբան. վասն զի չէր կրցած ենթադրուիլ, որ հազիւ ուրեմն ութ տարի յառաջ կառուցեալ ազգային շէնքի մը հիմերն այնչափ անհաստատ լինէին որ և ոչ մի հաշուով ու տեսութեամբ ներելի լինէր անոնց վրայ դնել ըստ ամենայնի հաստատուն պայմաններով կառուցանելի ազգային կալուած մը: Թերահաւատներու համար այդ նախկին հիմանց ու պատին մի մասը պահուած է, որպէսզի կարենան քննել եւ համոզուիլ թէ որչափ դժուար է իրարու կպչած երկու աղիւս գտնել նոցա մէջ. և հասկնալ միանգամայն թէ ճակա-

Այս է իրաց ... թուածբը, զոր բուական կը նկատէ Թաղ. խորհուրդս խնդիրը պարզելու համար եւ չփափաքիր գիջանիլ այնպիսի մանրամասնութեանց որք կրնան զաման վիրաւորել, մնացեալ մասն ալ մասնագիտական եւ օրինական պաշտօնէից կը վերաբերի արդէն զոյս քննել եւ զարժանն անօրինել ազգային ձեռնհաս իշխանութեան իրաւասութեանը կը պատկանի, որ չէ մերացած բնաւին աչալուրջ հոգածութեամբ իւր պարտականութիւնը կատարելու ։

Բերայի Թաղական Խորհրդոյ
Ատենադպիր Ատենապետ
Գ. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ Յ. ԱԶՆԱՒՈՐԵԱՆ
Բերայ 25 Նոյեմբ. 1893

ԿՐՕՆԱԿԱՆ

ՎԱՂՈՒԱՆ ՃԱՇՈՒ ԱՒԵՏԱՐԱՆԸ

Ժողովրդեան մէջէն մարդ մը Յիսուսէն կը խնդրէ, որ իւր և իւր եղբօր ժառանգութիւնը բաժնելու համար իրաւարար կամ դատաւոր ըլլայ։ Ժողովրդէն ընտրուած դատաւորներ կամ իրաւարարներ կային յայնժամ, որոց պաշտօնն էր այլ և այլ վէճեր կարգադրել։ Նոքա ատեանը կը կոչմէին, ինչպէս են մեր արդի ... կան խորհուրդները, որոց ինչպէս այժմ Նախագահը կամ ատենապետը բարձր պատիւ ունէին. այսպէս ի հնումն ալ դատաւորը կամ իրաւարարը կը վայելէին մեծ յարգանք։ Այս մարդ անոնց երթալու էր, բայց Քրիստոսին կը դիմէ, առանց կարծելու թէ Քրիստոսին գործն էր շատ տարբեր ու պաշտօնն ալ շատ բարձր։ Քրիստոս ճշմարտութիւն կը քարոզէր. այն մարդիկ, որք կ'ընդունէին զայն կամ պիտի զգուշա- ...

... տան չհամարիր մեր բոլոր հաճոյքն ու վայելք, հարստութիւնն ու ճոխութիւն, եթէ անմեղութեամբ են։

Յիսուսի այս վարդապետութեան բուն իմաստն այս է որ հոգ. ընելէն, մանաւանդ տարապայման հոգ ընելէն յաճախ մարդ կենթարկուի անձնապաստանութեան, որմէ աւելի կարելի է՞ կարծել թէ կայ ծանրագոյն մեղք, վեր ջապէս հաստատելու համար թէ մեր Հայրն Աստուած գիտէ այն բաները որք մեզի պէտք են, և որոց հայթայթումը իւր կամաց պէտք է թողուլ. ուստի Յիսուս վերստին կը յաւելու. «Աստուծոյ արքայութիւնը միայն խնդրեցէք, և միւս բոլոր բաներն ալ ձեզ պիտի տրուին»։ ՆԱՀԱՊԵՏ

ԱՐՄԱՇՈՒ ՋՐԱՂԱՑԸ

ԱՐՄԱՇ, 23 Նոյեմբեր

Ազն. Յովսէփ էֆէնտի Քավաֆեանի արդեամբք Արմաշու հին ջրաղացքին տեղ ի հիմանց կառուցեալ աղօրիքին բացումը տեղի ունեցաւ անցեալ կիրակի, 21 նոյեմբեր, Աստուածածնայ ընծայման տօնին։

Առաւօտուն Չարխափանի տաճարին մէջ հանդիսաւոր հոգեհանգիստ կատարուեցաւ վասն յիշատակի բարերարին զաւակաց Արամայ և Լեւոնի, որոց անուան եղած է և հիմնարկութիւնս։

Պատարագէն յետոյ Դպրեվանուց Միաբանութիւնն աղօրիք իջնելով, օրհնութեան եկեղեցական արարողութիւնը կատարեց Մայր Մաշտոցի մէջ, կալի և շտեմարանի և նմանեաց օրհնութեան համար հաստատուած կարգադրութեամբ, ընթերցուածներով եւ շարականներով։

Յաւարտ արարողութեան, Գեր. Օրմանեան Սրբազան պարագային յարմար խօսքերով օրհնեց շինուածոյն բարերարը, և անոր ողբացեալ զաւակաց յիշատակը, նկատել տալով թէ ոչ միայն Դպրեվանուց համար է բարիքն, այլ մանաւանդ երկու գիւղերուն և շրջակայից բնակչաց. գիտել տալով նաեւ թէ Ազն. Քավաֆեան էֆէնտին ոչ թէ իւր հարստութիւնը կուտայ իբրեւ բարերար, այլ և իւր հանճարն ու տրուեստը։

Խուռն բազմութիւն ժողովրդեան եկած էր Արմաշ և Խասկալ գիւղերէն, ...

... Շէնքն ալ քարուկիր և ճաշակաւոր գործ մըն է, դպրեվանուց ճարտարապետ Մելիտոսեան Գրիգոր էֆէնտիի հսկողութեամբ կառուցուած։

Ուրիշ անգամ աւելի մանրամասնութիւններ ալ կուտանք։

ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ՊԱՐԵԳՕՏ

Գարուն է։

Պայծառ օդին մէջ, Փարիզի տժգոյն երկինքին տակ որ լուսաւորուած էր, թեթեւ հովը կը փչէ ու կը պտտցունէ բազմազան ծաղիկներուն բոյրը։ Շագանակենիներու տերեւները ճմռթկուած՝ դուրս կը ցայտեն իրենց պպուկներուն սեղմումէն։ Հիւթը կը բարձրանայ և կը ճեղքատէ ծառերուն կարծր կեղեւը։

Գարուն է...

Մոնսօի պարտէզին վրայ նայող ապարանքի մը կիսբաց լայն պատուհաններէն ներս կը թափանցէ թռչուններուն մըրմունջը, — կ'երգեն, սիրատոչոր, մերկենցաղումէն արբշիռ... Ամենուրեք գարուն է. հոգի և գոյն կուտայ տերեւին որ մեռած կ'երեւէր։

Ամենուրեք, բայց մէկ սրտէ մը զատ. այն մանկամարդ կնոջ որ օրօրուելով մտիկ կ'ընէ իր սրահին մէջ հաւաքուած կիներուն շաղփաղփումը։ Ինք, Տրնիդ տ'Աթի, տժգոյն, ճապուկ, խարտեաշ, կը ժպտի, բարեսիրաբար անտարբեր անոնց շուրթերուն վրայ յածող թեթեւ խօսքերուն, ծաղկազարդ, փափուկ, նուրբ բաներ, որոցմով կը լեցունեն իրենց կեանքին պերճ ...

... րէք կիներու օրհնութեան վրայ, վշտալից մայրը կը լորհէր։

«Վաղը, վաղը, վաղը միայն կրնար մեռնիլ... Անսահման ժամանակին մէջ դեռ այնքան տեղ կար իր մահուան համար»։

... Դուրսը, նորածին գարունը սէրով կը մրմնջէր։ ԼԸՔՕՆԹ ՏԻՒ ՆՈՒ

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ
ՏԱՐԵՑՈՅՑ
1894 ԹՈՒԻՆ

Հրատարակիչ ՆՇԱՆ Կ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

Ձոխ և շահեկան ծրագրի մը համեմատ, այս տարուայ գործ կը պարունակէ, պարզ Օրացոյցէն և վիճակագրական տեղեկութիւններէ զատ՝ զանազան գրըուածքներ — թէ՛ հեղինակութիւն և թէ՛ թարգմանութիւն — ծանօթ հեղինակներէ, գրական, գիտական, բարոյական, արուեստական, տեղագրական, պատմական և այլ նիւթերու վրայ։

Այս Ժողովրդական Օրացոյցը արժանի է կարդացուելու, երկու սեռէ և ամէն հասակէ անձերէ։ Պատկերազարդ հատոր մըն է, 358 էջէ բաղկացեալ։ Գին 6 ղրուշ։

Արտօնեան չոգենաւը, Նաւապետ Բարքըր, Լիվրբուլէն ատտ հասաւ ընդհ. վաճառքով։
Արտօնեան ընդհ. ընկ.
ԷՏ. ԼԱՖՈՆՏԷՆ

ԼԱՆՕԼԻՆ
ՔՐԷՄ ՏԸ ԹՈՒԱԼԷԹ
ԼԱՆՕԼԻՆ
ԼԱՒԱԳՈՅՆ դարման բնդգէմ այրուածոց կեղեքուածներու։
ԳԵՐԱԶԱՆՑ մորթի պահպանման համար, մանաւանդ մանուկներու մասին, և գոյնի պահպանման։
ԼԱՒԱԳՈՅՆ դարման ընդդէմ մորթի հիւանդութեանց և ընդդէմ արիւնրութեանց։
Կը վաճառուի ամէն դեղարաններու և դեղօրէից ու անուշահոտութեանց մթերանոցներու մէջ։
Գործակալ եւ ներկայացուցիչ ի Կ. Պոլիս
Մ. Ս. ՖՐԷՕՅԼԻԽ
Կալաթա, Մերթէպանի փողոց, Գիւմիւշեան խան։ 398

ՄԵԾ ԱՌԻԹ
Յայտնի է թէ՛ Օսմանեան պաշտօնատանց մէջ պաշտօնի կոչուելու և յառաջադիմելու համար, ինչպէս նաև Օսմանեան շատ գործերու մէջ, թուրքերէն մաքուր ու գեղեցիկ գիր ունենալ խիստ օգտակար և թերեւս անհրաժեշտ պայման է. ուստի ... թուրքերէն գեղագրութիւն սորվելու պէտք կամ փափաք ունեցողները կրնան դիմել Օսմաներէնի գեղագիր Տէոէ էֆէնտիի գրասենեակը, Ջիվէր Պէյ խան, թիւ 15, Ղալաթիա, Գօմիսիօն խանի մօտ։
916 4—10

Օ ԳԱՄԵԼԻԱ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ
194—ԲԵՐԱ ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ—194
ՆՈՅԵՄԲԵՐ 20 ԷՆ ՑՎԵՐՋ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ ԱՄՍՈՅ
ԲԱՑՈՒՄՆ ՎԱՃԱՌՈՒՄ
ԱՄԵՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ
ՈՐՔ ՎԵՐՋԵՐՍ ՀԱՍԱՆ ՓԱՐԻԶԷ, այսինքն
Նորաձեւ բըղեղէններ պարզ եւ ֆանթէզի։—Գոյն գոյն եւ ֆանթէզի մուշտակներ եւ բըլիւշներ՝ ժաքէթներու եւ մանթօներու համար։—Պարահանդէսի արդուզարդի համար, հարուստ մեծերք մետաքսեայ կերպասներու, բռէք տը շին, բանուած եւ պարզ շղարշ, փետուր եւ բասմանդըրի, պօա, հովահար, հովանոց, զուլպայ, եւայլն եւայլն։
ՅՈՅԺ ՁԵՂՉԵԱԼ ԳԻՆԵՐ
ԲԱԶՄԱԹԻՒ ԱՌԻԹՆԵՐ
ԱՄԷՆ ՆԻՒԹԵՐՈՒ ՄԷՋ
ՍԵՂՄՈՒՐԵԱՆ Բ. Դ. Եւ շահակաւոր մարմնոց
ՌԷՅՆԻԷ ՁԵՌՆՈՅՆԵՐ 9—12

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՉԱԿԱՆ ՄԵԾ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ
Ն. ԱՆԴՐԻՕՄԵՆՕ
Ի ԲԵՐԱ Ի ՊՈԼԻՍ
Մեծ փողոց 283 Սուլթ. Պայազիտ ...ի 99
Պատիւ ունիմ ծանուցանել յարգոյ հասարակութեան թէ զոհացնելու համար Բերայի եւ շրջակայից բազմաթիւ յաճախորդներս, ինչպէս նաեւ բազմաթիւ բարեկամներս որք արդէն կրցած են գնահատել իմ լուսանկարչական աշխատութիւններս, մեծ լուսանկարչատուն մը հաստատեցի ի Բերա։ Այս նոր հաստատութիւնը լուսանկարչական առաջնակարգ հաստատութիւններու հաւասար դիրքի մէջ դնելու եւ զայն արժանի ընծայելու համար բնրացիներուն, ոչ մէկ զոհողութենէ չեմ խնայած։ Գործասենեակներս ունին վերջերս հնարուած գործիներ եւ անոնց այլազան մանրամասնութիւններն, այնպէս որ ամեն մարդ կրնայ իր լուսանկարն հանել տալ իր ճաշակին համեմատ, ամենէն պզտիկ ձեւէն մինչեւ բնական մեծութեամբ։
Երեւամեայ փորձառութիւն մը եւ լուսանկարչական գործիներուս բազմազանութիւնը երաշխիք մըն են թէ իմ բլիշէներս լաւագոյնս պիտի յաջողին։
Այս ըսածներուս ճշդութիւնն ստուգելու համար կը բաւէ այցելել իմ լուսանկարչատունս եւ, եթէ փափագ յայտնուի, փորձ մը հանել տալ իմ պարզ համոզելու համար։
Լուսանկարները կը յաջողին թէ՛ մշուշապատ օդին եւ թէ պայծառ օդին։
Գիները համեմատաբար չափաւոր են։
852 30—100

ՏՈՒԹՈՐ Ս. ԳԱՐԱԳԱՇ
ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻԶԻ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ
Նախկին օգնական բժիշկ Բարիզու Համալսարանի Մանկաբարձական եւ Կնախտաբանական Կլինիկոնին
Կ'ընդունի իրեն դիմող հիւանդներն Երեքշաբթի, Հինգշաբթի, Ուրբաթ և Կիրակի օրերը, կէսօրէն վերջ, Բերա, Սագըզ-Աղաճ փողոց թիւ 2. կը դարմանէ ներքին հիւանդութիւնները, կը կատարէ վիրաբուժական գործողութիւններ և ի մասնաւորի կը զբաղի մանկաբարձական և կնախտաբանական ճիւղով։
Հինգշաբթի օրերը ձրի։ 646

ԵՆՈՎՔ ԱՐՋՈՒՄԱՆԵԱՆ
ԿՕՇԿԱԿԱՐ
Պոլիս, Մահմուտ Փաշա, Մեծ Եըլտըզ խան, վերի յարկ թիւ 9
Կը ծանուցանէ արգոյ հասարակութեան թէ իր կօշկանոցն ընդարձակած եւ բարեփոխած է. մասնագէտ է խեղ, կաղ եւ կոր ոտքերու համար երկու մարդոց եւ կանանց կօշիկներ շինելու։ Փարիզեան եւ անգլիական ճաշակով յոյժ գեղեցիկ կօշիկներ կը պատրաստէ. ունի նաեւ ճշմարիտ զաղղիական ապրանքներ, եւ ոչ թէ Եւրոպիոյ զանազան տեղերու ապրանքներ։ Դիւրութիւն մը ընծայելու համար հասարակութեան, 100ին 40 կանխավճար, իսկ մնացեալը շաբթէ շաբաթ 10 ղուշ, վստահելի երաշխաւորութեամբ։ 7—10

ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԳԱԼՖՕՐԱՒԼՕ ԵՂԲԱՐՔ
ԲԵՐԱ, ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 345, ՊՕՆ ՄԱՐՇԷԻ ԴԻՄԱՑՕՔ
Քալֆօրաւլօ եղբարք պատիւ ունին ծանուցանելու հասարակութեան թէ Փարիզէն առաջած են կանանց համար մեծաքանակ նորաձեւութիւններ, ինչպէս, շրջազգեստի համար յոյժ գեղեցիկ մետաքսեայ կերպասներ, բուրդէ բազմազան կերպասներ, չուխայ, բլիւշ եւ ուրիշ շատ ճոխ նիւթեր՝ բարձր նորաձեւութեան վերաբերեալ։
Քալֆօրաւլօ եղբարց տունը նպատակաւոր կերպով ծանօթ է հասարակութեան իբրեւ ընտիր եւ լաւ նիւթ մատակարարող. հիմայ, Քալֆօրաւլօ եղբարք փափագելով որ իրենց ապրանքները աժանութեան կողմէ ալ նախամեծար համարուին հասարակութենէն, շատ չափաւոր գիներ նշանակած են։
Այս տունը մասնաւորապէս կը յանձնարարուի իր այն սիրուն մետաքսեղէններուն համար, որոցմով հարսի զգեստներ կը շինուին։
860 ՈՐՈՇ ԳԻՆԵՐ ՇԱՏ ՉԱՓԱՒՈՐ 20—20

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹ ԲՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԵՐԳԸՆԹԱՅԼ — ՆՈՐԹ ՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11,141,290 — ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,146,418

ՀԱՍՈՅԹ 1891 ՏԱՐՒՈՅ 2,794,012 — ՀԱՍՈՅԹ 1891 ՏԱՐՒՈՅ 1,099,000

Ընկերութիւնս Պոլսոյ մէջ ունեցած [illegible] գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վստահելի ապահովագրութիւններ [illegible] գումարներ ապահովագրելու [illegible] նուազագոյն [illegible] հրդեհի [illegible] 20 [illegible] Անգլիական Ոսկին կ'ամենն։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000 — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս [illegible] ապահովագրութեան [illegible] ՔԱՄՊԷԼԼ Ց ՍԸԲՈՒԹԱՆ [illegible] Ընկերութեան։

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿ.

ՀԻՄՆԵԱԼ ԸՍՏ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿԻ ՎԵՀԱՓԱՌ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

1892 ՕԳՈՍՏՈՍ 2/14ԻՆ — 20 ՍԵՖԷՐ 1310

Ապահովագրութիւնք ՀՐԴԵՀԻ, ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ, ԿԵՆԱՑ ԵՒ ԱՅԼ ԱՄԵՆԱՅՆ ՎՆԱՍՈՒՑ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ, Կ. ՊՈԼԻՍ, ԵԷՆԻ ԽԱՆ, ՔԱՐԱՔԷՕՅ, ՂԱԼԱԹԻԱ 771

ՄԵԾ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ԴՐԱՄԱԳԼԽՈՅ

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐԵԱԼ

ՀԱՄԲՈՒՐԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵՆԷՆ

Պետութեան կողմէ արտօնեալ այս վիճակահանութիւն կը բաղկանայ 110,000 տոմսակներէ որոց 54,400ը պարգեւ եւ 1ը մրցանակ, որոց ամէնքն ալ անզարծ կերպով պիտի քաշուին յաջորդական եօթը կարգերով եւ հետեւապէս պիտի վճարուին մէկ քանի ամսուան կարճ ժամանակամիջոցի մէջ։

Ամբողջական գումար բոլոր պարգեւներու

10 ՄԻԼԻՈՆ 452,425 ՄԱՐՔ

Մեծ պարգեւը ամենէն նպաստաւոր պրգային մէջ։

ՄԱՐՔ 500,000 = ՖՐԱՆՔ 625,000

Մեծ պրգ. 300,000 Մարք		Պարգեւ	Մարք
1	200,000	26	10,000
1	100,000	56	5,000
2	75,000	106	3000
1	70,000	253	2000
1	65,000	6	1500
1	60,000	756	1000
1	55,000	1237	500
2	50,000	33950	148
1	40,000	300	200—
5	20,000	18991	150 127—100—
3	15,000		94 67—40—20

Առաջին կարգին գլխաւոր բաժինն է 50,000 մարք, երկրորդ կարգինը՝ 55,000 մարք, երրորդ կարգինը 60,000 մարքի կը բարձրանայ, չորրորդը 65,000 մարք, հինգերորդը 70,000 մարք, վեցերորդը 75,000 մարք եւ եօթներորդը 300,000, պատահաբար 500,000 մարք, բայց ամեն պարագայի մէջ 300,000—200,000 մարք եւ այլն, եւ այլն։

Թիւերուն պարգեւները պաշտօնապէս որոշուած են։ Ահաւասիկ առաջին կարգի վիճակահանութեան գիները.

1 Ամբողջ տոմսակը	ֆրանք	7.50
1 Բուն կէս տոմսակը	»	3.75
1. Բուն քառորդ տոմսակը	»	1.90

Հրամաններ տալու փափագող անձերէ կը խնդրուի ամեն մէկու դրամները ղրկել Եւրոպիոյ ամեն երկիրներու պանքատոմսերով կամ թղթադրոշմով, կամ համազգային մանտա-բոստով [մանտաքարտ]

Պաշտօնական ցուցակին մէջ պիտի գտնուի յաջորդ կարգերու տոմսակներուն պարգեւը, ինչպէս նաեւ բոլոր պարգեւներուն բաշխումը եւ վիճակահանութեանց թուականները, վերջապէս ամեն բաղձալի մանրամասնութիւնները։

Եթէ մասնաւոր խնդիրք ըլլայ, նոյնպէս պատրաստ ենք կանխաւ ղրկելու վիճակահանութիւններու պաշտօնական ցուցակը, շահակիցներուն քննութեանը ենթարկելու համար զայն։ Այն պարագային յորում հաւանականութիւնները հաճոյ չթուին, պատրաստ ենք թիւերը ետ առնել վիճակահանութենէն առաջ եւ ետ ղրկել ընդունուած դրամները։

Հրաման մը ընդունուելէն անմիջապէս ետքը ՎԻՆԴՈՒՍ ԵՒ ԸՆԿ. տունը բուն թիւերը ուղղակի կը ղրկէ իւրաքանչիւր յանձնարարի։

Պաշտօնական յայտագիրը կցուած է ծրիապէս ամեն տոմսակի առաքման, նոյնպէս վիճակահանութեան պաշտօնական ցուցակը կը յանձնուի ամեն տոմսակ ունեցողի՝ ամեն մէկ վիճակահանութենէ ետքը։

Պարգեւներուն վճարումը անմիջապէս պիտի կատարուի ըստ ցուցակին, պետական երաշխաւորութեամբ։

Ստորագրեալ առեւտրական տունը, ամեն օր ամեն կողմէ ընդունելով բազմաթիւ յանձնարարութիւններ այս մեծ վիճակահանութեան տոմսակներուն համար, կը խնդրուի որ կարելի եղածին չափ շուտ ղրկուին մեզ յանձնարարութիւնները, եւ ամեն պարագայի մէջ յառաջ քան 20 դեկտեմբեր Ն. Տ.

Հաճեցէք ձեր յանձնարարութիւններն ուղղակի եւ վստահութեամբ ղրկել առ դրամատուն

ՎԻՆԴՈՒՍ ԵՒ ԸՆԿ.

911 ՀԱՄԲՈՒՐԿ (Ազատ քաղաք)

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

[illegible]

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
[illegible]	4200	[illegible]	3000
[illegible]	4000	[illegible]	3000
[illegible]	4000	[illegible]	3000
[illegible]	3250	[illegible]	3000
[illegible]	3250	[illegible]	800
[illegible]	3250	[illegible]	800
[illegible]	3250	[illegible]	700

Թէպէտ շոգենաւը դէպի ամսոյս վերջին Լիվրբոոլէն աստ կը սպասուի ընդհանուր խառն բեռով։

Դիմել առ Ճ. Վ. ՎԻԹՕԼ Ե ԸՆԿ.

[illegible]

ՃԷՕՐՃ ՄՈՐ Ե ԸՆԿ.

847 [illegible]

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ ԵՒ Ց. ԽՍԱԳՈՒԼԵԱՆ

[illegible]

Թէյի, լօգումի, հէլվայի, խավեարի, բէշէլի, խահվէի, շաքարի, սիկառի, թուղթի և այլ բազում պիտոյից յատուկ տուփեր նոր և գեղեցիկ ձեւերով և գոյներով։

Լուսավառութեան յատուկ լապտերներ, տան վերաբերեալ ամեն տեսակ կահեր, պարտէզի գոյլեր, լուացարաններ, եւն. եւն. եւրոպական ճաշակաւ ներկուած։

Դիւրամատչելի ամենուն։

Մեծաքանակ յանձնարարութիւնք թէ՛ Պոլսէն և թէ գաւառներէն փութով և ճշգութեամբ կը կատարուին. 719

Պահճէ-Գաբու, Րասիմ Բաշա խանի դէմ։

COMPAGNIE RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՅ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

[illegible]

29 11 [illegible]

30 12 [illegible]

1 13 [illegible]

1/13 [illegible]

2/14 [illegible]

[illegible] Նոյ. 30 11, [illegible] 605

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

[illegible]

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
[illegible]	7718	[illegible]	4845
[illegible]	7718	[illegible]	4531
[illegible]	7391	[illegible]	3574
[illegible]	7268	[illegible]	2408
[illegible]	5537	[illegible]	2398
[illegible]	5517	[illegible]	2166
[illegible]	4809	[illegible]	2245
[illegible]	4587	[illegible]	2144
[illegible]	2149	[illegible]	899
[illegible]	1576	[illegible]	[illegible]
[illegible]	1514		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ջ. ՃՈԼԻ [illegible]

Thomas C. Joly

[illegible] խան, Թիւ 40

17 [illegible]

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՔՕՆԵԱՔ ՄԷԹԱՔՍԱՍ ԵՂԲԱՐՑ

[illegible]

ԽՈՒՆԻՒ ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ

ՔՕՆԵԱՔ ԽԱՂՈՂԻ ՀԱՐԱԶԱՏ ԳԻՆԻԷՆ

Ս. Ի. ԵՒ Ե. ՄԷԹԱՔՍԱՍԻ Ի ՊԻՐԷԱՑ

Փորձեալ՝ հիւանդ և ապաքինեալ անձանց գործածութեամբ և յանձնարարեալ նշանաւոր քիմիագիտաց և բժշկաց մասնաւոր յայտագիրներով որոց անուանքն ստորեւ կը յիշուին։

Ա. Կ. Խրիստոմանոս. դասատու ընդհանուր քիմիագիտութեան եւ Տնօրէն քնալուծարանին։

Pierre Apery (Constantinople) Chimiste expert assermenté près la Municipalité du VIe cercle et des Consulats d'Autriche Hongrie, de Grèce et d'Allemagne.

Օթ. Րուսոփուլօս. օգնական դասատու Քիմիագիտութեան ազգային Համալսարանին եւ զինեբան բնագէտ Նաւային վարժարանին։

Սփ. Ա. Իգօնոմ'տիս. Քիմիագէտ եւ օգնական դասատու Համալսարանին։

Տ. Օրֆանիտիս. դասատու համալսարանի եւ նախագահ բժշկական խորհրդոյն։

Թ. Աֆէնտո'ւլիս. դաս. Համալս. եւ Տնօրէն Պիւէայի Հան- հիւանդանոցի։

Ե. Գարամի'ցա. դաս. Համալս. եւ Տնօրէն Աթէնքի զօրծնական բժշկութեան։

Մ. Հաճիմիխա'լիս. դաս. Համալսար։

Տ. Գօ'նտուշաս. դաս. Համլս. եւ Տնօրէն Մանկաբարձական վարժարանին։

Ա. Զիննի. դաս. Համալ. անդամ Մանկաբուժական ժողովոյն, բժիշկ Մանկաբուժարանին յԱթէնս եւ անդամ Եւրոպիոյ զանազան գիտական ընկերութեանց։

Ի. Ղալվա'նիս. դաս. Համլ. Տնօրէն վիրաբուժ. հիւանդանոցի, եւ անդամ վիրաբուժական ընկերութեան Փարիզու։

Ն. Տ. Մազզա'ս. դաս. Համալս. եւ բժիշկ «Էվանկէլիզմօ'ս» հիւանդանոցին։

Ս. Մէրգո'ւրիս. Տնօրէն քաղաքապետական «Էլպի'ս» Հիւանդանոցին։

Է. Գալլիօնճիս. օգ. դաս. վիրաբուժութեան.

Ալ. Սգո'ւֆօս. բժշկապետ զօրաց։

Ե. Լաղուտարիս- բժշկապետ նաւ. զօրաց։

Ն. Բէզօփուլօս. դաս. ախտաբանութեան։

Է. Ֆօզա'ս. բժիշկ եւ անդամ բժշկ. ընկերթ.

Փ. Գամպա'նիս. բժիշկ թագ. արքունեաց։

Ն. Քս. Տէլաբօրթա. դաս. Համալս։

Սփ. Գօնտօլէ'օն, Տնօր. վիրաբժ. գիտ.

Խասթ. Տամուլիա'նօս. Տնօրէն զինուորական շտեմարանին դեղօրէից։

Էլ. Տրի'ցաս. դեղ. նաւային զօրանոցի.

Ն. Փասթա'քիս. բժիշկ ի Քիոս։

Ա. Է. Ա. Գոմանօս փաշա. բժշկապետ արքունեաց Խտիվի յեգիպտոս։

Ե. Զանկարօ'լաս. բժշկապետ Աղեքսանդրիոյ յոյն հիւանդանոցի եւ անդամ միջազգային առողջ ընկերութեան Եգիպտոսի եւ Փարիզու բըժշկական Ակադեմիայի։

Ն. Մօսխա'գօս. Տնօրէն Աղեքսանդրիոյ յոյն հիւանդանոցին-

Զամպաքօ'ս փաշա. բժիշկ ի Կ. Պոլիս։

(Կան նաեւ բազում այլք յայտագիրներ և կարծիքներ թէ՛ ներքին և թէ՛ արտաքին նշանաւոր բժշկաց և քիմիագիտաց կողմէն որք զանց առնուած են։)

ԲՆԱԼՈՒԾԱՐԱՆ ՊԻԷՐ ԱՓԷՐԻԻ

Թիւ 2,164

Փիէր Ափէրի Քիմիագէտ իրազեկ եւ երդմնեալ պաշտօնեայ Քաղաքապետութեան, եւ Աւստրիոյ, Գերմանիոյ եւ հելլենական հիւպատոսարանաց։

ՏԵԱՐՔ Ս. Ի. եւ Ե. ՄԷԹԱՔՍԱՍ

Ի Պիւէայ հրապարակ Ապօլօնի

Ձենէ պատրաստեալ քօնեաքը քիմիական քնալուծութեան ենթարկելով գտանք հետեւեալները.

ԲՆԱԿԱՆ ՏԱՐԵՐՔ

Պարունակեալ քանակութիւն իւրաքանչիւր շիշի 775 խորանարդ հարիւրամէտր.—Տեսք յստակ.—Ցոյժ թեթեւ թթու.—Հոտ հաճելի եթերի նմանող.—Համ կիզիչ եւ ախորժելի.—Գոյն ոսկեդեղին.—Կազմութիւն հոսող եւ փոքր ի շատէ անհաստատ.—Մրուր ոչինչ.—Խտութիւն 0,939—15° աստիճան։

Աստիճանք. Ե. Լուսաք		43, 5—15°
»	Գարթիէ	17,50—15°
»	Վօմէ	18,00—15°
Եռացում.		83

ՔԻՄԻԱԿԱՆ ԲԱՂԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Բնական խաղողի գինի 43,40—100,00—ջուր 55,00 —100,000.—Շաքարեղէն թանին. Նիւթական տարր 1,50—100,000։

Սէվալիէ, Շաթօ, Վիտէրխալ, Ստէյնէր, Սալէ, Մօլիէր եւ Ստէյնէն ցոյց տրուած եղանակներու հետեւելով՝ ընդունայն աշխատեցանք ձեր պատրաստած ՔՕՆԵԱՔին մէջ օտար նիւթեր գտնելու։ Ձեր ՔՕՆԵԱՔը ոչ մի օտար ցքի կամ ներկիչ նիւթ կը պարունակէ եւ ոչ արհեստական համեմներ, այլ խաղողի հարազատ գինիէն պատրաստեալ է, որով ջերմապէս կը յանձնարարեմք ամեն կամեցողին լաւ ՔՕՆԵԱՔ ունենալու։

Ի Կ. Պոլիս 11/23 սեպտ. 1891

Փ. ԱՓԷՐԻ

Թիւ 1,203

ՎԿԱՅԱԳԻՐ

Պ. Պ. Մէթաքսաս եղբարց հրաւիրանօք ի Պիւէայ գտնուած քօնեաքի գործարանին այցելեցի եւ հոն պատրաստեալ ըմպելիին նախնական նիւթերը քննելով գտայ թէ խաղողի ցքին կը հանուի 1890 Lille զաղղիական քաղաքին Warein գործարանին շինած կայլակագործիով եւ գործածեալ գինին «ճերմակ Մօսխա'թօսն» է. գտայ նաեւ թէ 42 մեծ տակառաց մէջ 85,000 օխա պատրաստի քօնեաք կը գտնուի որ տարիէ մը աւելի շտեմարանեալ է զուտ հելլենական գինիէ եւ որ կը պարունակէ 42,5 % բնական ցքի գինւոյ բոլոր անուշահոտութիւնն ունեցող։ Ուստի կարող եմ յանձնարարել ի պաշտօնէ Մէթաքսաս եղբարց ՔՕՆԵԱՔը իբր հարազատ հելլենական որ կրնայ մրցիլ զաղղիական հարազատ քօնեաքներուն հետ։

յԱթէնս 4 Օգոստ. 1892

Տ. Կ. ԽՐԻՍՏՈՄԱ'ՆՕՍ

Դասատու ընդհանուր քնալուծութեան եւ Տեսուչ քնալուծական գործարանին.

Մեր խուզարկութիւններէ [illegible]

Միակ ներկայացուցիչ ի Կ. Պոլիս, ԹՐԻԱՆՏԱՖԻԼՕՓՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՔ 815

ՏՐՔ. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՆԿԼՕ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

1 ՊԱՀՃԷ-ԳԱՊՈՒ Կ. ՊՈԼԻՍ

Մասնագէտք առանց քաշելու լինտրի արհեստական-ակռաներ պատրաստելու, մէկ անգամէն ամենաստուգ ցաւած ակռաները, ոսկի, ադամանդ և մետաղով լեցնելու, ինչպէս նաև դարմանումն ամեն տեսակ բերնի և ակռայի հիւանդութեանց։

(Բացի կիրակիէ) ամեն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր։ 114

ԻՒՆԻՕՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ, ՀԻՄՆԵԱԼ 1828

Հաստատեալ ի Փարիզ ի Կեդրոնատեղին, Պանք փողոց, Թիւ 15

Դրամագլուխ	Ֆրանք	10,000,000
Պահեստի դրամ	»	7,650,000
Թղթապանակին մէջ	»	69,244,813
Հասոյթք 1892 տարւոյ	»	15,328,801
Վճարուած վնասք	»	176,000,000
Երաշխաւորութիւնք «Իւնիօն-Լիֆ»ի	»	114,500,000

Ի Կ. Պոլիս, Ընկերութեան դրամատունը՝ ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՆ։

Տեղեկութեանց համար դիմել առ Սիմոն Բայաճըլեան, մասնաւոր տնօրէն ի Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Քարաքէօյի հրապարակը, Եէնի-Խան, առաջին յարկ։ 690

ԱՌՈՂՋԱԿԱՆ ՄԱՐՍՈՂՈՒԹԻՒՆ

ԳԻՆԻ

ԿԻՍՕՎԻՆ ՄԱՐՍՈՅՑՈՒՑԻՉ

ՇԱՍԷՆ

ԲԷՊՍԻՆՈՎ եւ ՏԻԱՍԹԱԶՈՎ

Բեպսինն ու տիասթազը բնական եւ անհրաժեշտ երկու գործիչներն են մարսողութեան։ ՇԱՍԷՆԻ ԳԻՆԻՆ, 1864 ին, յոյժ նպաստաւոր տեղեկագիր մը ստացած է Փարիզի բժշկական ակադեմիային մէջ։ Այն թուականէն ի վեր, ամենակարեւոր տեղ մը գրաւած է Ախտաբուժութեան մէջ, եւ ամեն օր կը կը յանձնարարուի ընդդէմ,

Դժուարին կամ տեկատար մարսողութեանց, ստամոքսացաւերու, դժուարահալութեան, ստամոքսատապերու, յամր նորաբուժութիւններու, փսխումներու, փորհարութեան, ախորժակի կորստեան, եւայլն.

Փարիզ, 6, Վիքթորիա ծառուղին եւ գլխաւոր դեղարաններու մէջ։

ԿԱՀ ԿԱՐԱՍԵԱՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՆԵՐ

[illegible] Թիւ 27 և Սէրասքէր [illegible] Աճէմ խանին տակ Թիւ 14

Որպէս զի աւելի լաւ տեսակէ եւ աւելի աժան գնով ապրանք վաճառենք մեր այն յաճախորդաց որք պիտի դիմեն Վ. Ս. Գօլօլեան եւ Քրթիկեան անուամբ ասկից առաջ մեր հաստատած վաճառատունն ի Պոլիս Րիզա փաշա Եօգուշը թիւ 27, մեր պաշտօնեայներէն հմուտ անձ մը ղրկելով այցելել տուած ենք Անգլիոյ, Գերմանիոյ, Փարիզի, Լիօնի, Լոնտոնի, Իտալիոյ և, այլ տեղերու գործարանները եւ հետեւեալ ապրանքները գնած ենք կանխիկ։

Թաւիշէ զանազան կերպասներ, տպածոյներ, մէկ կտորէ թաւիշէ կապերտներ, թաղիքներ, հնդկական կապերտներ, մոմազօծ կտաւներ եւ այլն։ Կահ կարասեաց համար մետաքսեակերպասներ (պրօքաթեր, մետաքսեայ թաւիշներ, ղետաքսեայ «ռէբս», «փանթէզի» եւլն. ծաղկեմկար քանուած թաւիշներ, բուրդէ «ռէբս» եւ այդ կարգի կահ կարասեաց յատուկ կերպասներ։ «Քլիւշ»ներ, վարագոյրի համար թիւլեր, սթոռներ եւլն։ Նոյնպէս այդ կարգի լաւ տեսակէ ապրանքներ։ Համոզուած գոյացուցած ենք թէ մեր այս ապրանքներու տեսակի, լաւութեան եւ աժանութեանը համար պիտի արժանանանք հանրութեան համակրութեանը։ Ցարգոյ յաճախորդաց համար Րիզա փաշա խան գտնուած վաճառատունէն զատ Գապը Սէրասքէր ճատուէսի Աճէմխանին տակ թիւ 14 ուրիշ վաճառատուն մըն ալ բացած ենք։ Այդ երկու վաճառատանց մէջ պաշտօնի կոչած ենք մէկ քանի ճարտար կահագործներ։ Կը սպասենք որ արգոյ հասարակութիւնը բարեհաճի այցելել մեր մթերանոցները։

810 25—30

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

[illegible]

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ [illegible]

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
[illegible]	2000	[illegible]	1600	[illegible]	3200
[illegible]	3000	[illegible]	5500	[illegible]	1700
[illegible]	5500	[illegible]	2200	[illegible]	1500
[illegible]	2300	[illegible]	1900	[illegible]	1000
[illegible]	[illegible]	[illegible]	2200	[illegible]	2800
[illegible]	3000	[illegible]	2000	[illegible]	4400
[illegible]	2200	[illegible]	[illegible]	[illegible]	3200
[illegible]	2000	[illegible]	7000	[illegible]	3000
[illegible]	3300	[illegible]	1200	[illegible]	3500
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	3500
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	4000
[illegible]	2100	[illegible]	[illegible]	[illegible]	3200
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	2000
[illegible]	2700	[illegible]	2300	[illegible]	3000
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	4300
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	3000
[illegible]	[illegible]	[illegible]	3000	[illegible]	1200
[illegible]	[illegible]	[illegible]	1500	[illegible]	2300
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	900
[illegible]	[illegible]	[illegible]	1500	[illegible]	5000
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	5000
[illegible]	[illegible]	[illegible]	3100	[illegible]	3800
[illegible]	3000	[illegible]	[illegible]	[illegible]	1000
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	200
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	200
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	140
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	150
[illegible]					3000
[illegible]					[illegible]

[illegible]

858

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷ

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ

1893 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2 ՆՐԵՔՇԱԲԱԹԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ 1894 ՆՈՅՄ. 17

[illegible]

2 — Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք.
2 — Ենմ. Մէզ, Պէօյ. Թրպ. Ենիք. Մրկ. Ր. Հիս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք.
2 — Գնտ. Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզկ.
2 — Պէյզ. Բշպ. Զպզ. Գնլ. Ա. Հս. Գնտլ. Վնիք. Զէնկ. Պէյլ. Գզկ.
2 30 Պէյզ. Բշպ. Ենք. Զպզ. Գնլ. Պօյճ. Ր. Ա. Հս. Գնտլ. Արն. Զնկ. Պէյլ. Օրթ. Գզկ. Իսկ. Պշք. Գապ.
2 45 Ր. Ա. Գվ. Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէյզ. Բշպ. Զպզ. Գնլ. Ա. Հս. Գնտ. Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Իսկ.
3 15 Ա. Հս. Գնտ. Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշք.
3 15 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենիք. Սթն. Միրկ. Պյճ. Ր. Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք.
4 50 Պէյզ. Բշպ. Զպզ. Գնլ. Ա. Հիս. Գնտ. Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշք.
4 55 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Սթն. Միրկ. Պօյճ. Ր. Հս. Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պշք.
5 30 Ա. Գվ. Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէյզ. Ենիք. Սթն. Միրկ. Պօյճ. Ր. Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք.
7 — Մրկ. Ր. Ա. Հս. Գնտ. Արնվ. Զնկլ. Պէյլ. Օրթ. Գզկ. Պշք. Իսկ.
7 15 Ենմ. Մէզ. ՊէօյԹրպՊէյզ. Բշպ. Ենք. Միրկ. Գնլ. Ր. Ա. Հս. Գնտ. Արն. Զնկ. Պէյ. Օրթ. Գզկ Պշք. Իսկ
7 45 Ա. Ր. Գվ. Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Մրկ. Ր. Հ. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք.
8 45 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէյզ. Բշպ. Զպզ. Գնլ. Ա. Հս. Գնտ. Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Իսկ.
9 — Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենիք. Սթն. Պօյ. Ր. Հս. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշկ.
10 25 Ենմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Մրկ. Ր. Հս. Պէպ. Անվ. Օրթ. Պշկ.

[illegible]

3 15 Պշկ. Օրթ. Գրչ. Արվ. Պէպ. Ր. Հս. Մրկ. Ենք. Թրպ. Պօյ. Մզպ. Ենմ. Ա. Գվ.
3 20 Իսկ. Գզկ. Պէյլ. Զնկ. Վնք. Գնտ. Ա. Հ. Գնլ. Զպզ. Բշպ. Պէյզ.
4 5 Գապ. Պշկ. Իսկ. Գզկ. Օրթ. Պէյլ. Զնկ. Արվ. Գնտ. Ա. Ր. Հս. Գնլ. Մրկ. Ենք. Բշպ. Պզզ. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ.
4 30 Պշկ. Օրթ. Գրչ. Արվ. Պէպ. Ր. Հս. Մրկ. Սթն. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ.
5 20 Իսկ. Պշկ. Գզկ. Օրթ. Պէյլ. Զնկ. Արվ. Պէպ. Գնտ. Ա. Ր. Հս. Գնլ. Զպզ. Մրկ.
5 15 Պշկ. Օրթ. Գրչ. Արվ. Պէպ. Ր. Հ. Մրկ. Ենք. Թրպ. Պօյ. Մզպ. Ենմ. Ր. Ա. Գվ.
6 — Գապ. Պշկ. Օրթ. Արվ. Պէպ. Ա. Ր. Հս. Մրկ. Ենք. Պզզ. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ.
7 — Պշկ. Իսկ. Գզկ. Պէյլ. Զնկ. Արվ. Գնտ. Ր. Հս. Պօյճ. Գնլ. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ.
8 30 Պշկ. Օրթ. Գրչ. Արվ. Պէպ. Ր. Հ. Մրկ. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ.
9 25 Պշկ. Օրթ. Արվ. Գնտ. Ր. Հս. Պօյ. Գանլ. Ենք. Պէզ. Թրպ. Պէյ. Մզպ. Ենմ.
10 5 Գապ. Գզկ. Պէյլ. Զնկ. Վնք. Գնտ. Ա. Հ. Գնլ. Զպք. Բշպ. Պզզ. Թրպ. Մզպ. Ր. Ա. Գվ.
10 20 Պշկ. Օրթ. Գրչ. Արվ. Պէպ. Ր. Հս. Պօյճ. Մրկ. Սթն. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ.
10 50 Գապ. Պշկ. Օրթ. Գրչ. Արվ. Պէպ. Գնտ. Ա. Ր. Հսբ. Գնլ. Մրկ. Ենք. Բշպ. Պզզ. Պէպ. Ենմ. զացող շգ. Ն պիտի հաղորդակցի.
11 10 Իսկ. Գզկ. Պէյլ. Զնկ. Վնք. Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Զպզ. Բշպ. Պզզ.
11 20 Պշկ. Պէպ. Ր. Հս. Մրկ. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմահալլէ
11 30 Պշկ. Գզկ. Օրթ. Պէյլ. Զնկ. Վնք. Պէպ.
12 15 Պշկ. Օրթ. Գրչ. Արվ.